

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tamara Šenkýřová

Sociální sítě a volný čas žáků 2. stupně základní školy

Olomouc 2020

vedoucí práce: PhDr. René Szotkowski, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila v ní veškeré zdroje uvedené v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne

.....

Tamara Šenkýřová

Poděkování

Děkuji PhDr. Renému Szotkowskému, Ph.D., za odborné vedení mé bakalářské práce, užitečné připomínky, cenné rady a trpělivost. Dále děkuji všem respondentům, kteří se zúčastnili výzkumného šetření. Děkuji svým blízkým, kteří mě po celou dobu studia podporovali.

OBSAH

ÚVOD	6
CÍLE PRÁCE	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 SOCIÁLNÍ SÍTĚ	10
1.1 Vymezení, znaky a dělení sociálních sítí.....	10
1.2 Historie internetových sociálních sítí	12
1.3 Nejvyžívanější sociální sítě.....	13
1.3.1 YouTube.....	14
1.3.2 Facebook	15
1.3.3 Instagram.....	15
1.3.4 Snapchat	16
1.4 Rizika a pozitiva užívání sociálních sítí	16
2 VOLNÝ ČAS	20
2.1 Vymezení pojmu volný čas.....	20
2.2 Funkce volného času.....	21
2.3 Faktory ovlivňující volný čas	23
3 CHARAKTERISTIKA ŽÁKA 2. STUPNĚ ZŠ.....	26
4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ A VOLNÝ ČAS.....	29
4.1 Využití volného času na sociálních sítích.....	29
4.2 Volnočasové aktivity spojené se sociálními sítěmi	30
4.2.1 Festivaly	30
4.2.2 Tábory	31

II	EMPIRICKÁ ČÁST	33
5	AKTUÁLNÍ STAV ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY	34
6	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	36
6.1	Cíle a problémy výzkumného šetření	36
6.2	Výběr vzorku do výzkumného šetření	37
6.3	Metoda výzkumného šetření	37
6.4	Interpretace výsledků dotazníkového šetření.....	38
7	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ A DISKUSE.....	63
	ZÁVĚR	65
	POUŽITÁ LITERATURA A ONLINE ZDROJE	67
	Seznam zkratk	72
	Seznam tabulek a grafů.....	73
	Seznam příloh	75

ÚVOD

Žijeme v době, kdy jsme obklopeni online světem, jenž nám poskytuje místo spojující nepřeborné množství osob z celého světa. Místo, které umožňuje sdílet okamžiky ze svých životů a tím ovlivňovat životy jiných. Tento prostor nám přináší široké spektrum podnětů a ty poutají naši pozornost, přičemž okolní svět nevnímáme. V online světě trávíme spoustu času. Sociální sítě jsou dnes součástí života téměř každého z nás, ačkoli si to někdy neuvědomujeme.

Sociální sítě dnes sleduje čím dál více uživatelů z řad mladší generace. Jsou s nimi více spjati, jelikož na nich tráví čas už od útlého věku. Toto téma je proto, podle mého názoru, více než aktuální. S mnohými sociálními sítěmi se setkávají i malé děti, aniž by věděly, že se jedná právě o ně. Jsou moderní a pro mládež velice atraktivní, proto by se na ně měli zaměřit rodiče i pedagogové. Myslím, že je podstatné, aby učitelé i rodiče věděli, jakým způsobem tráví dnešní mládež volný čas na sociálních sítích, a vedli děti i k jinému vyžití.

Prvotním motivem pro volbu tématu této bakalářské práce byla zvědavost, jak vidí problematiku sociálních sítí mladší generace. K druhému motivu jsem dospěla během praxe ve školní družině, kdy se mi spoustu žáků prvního stupně svěřilo, že ráno před odchodem do školy sledují videa na sociálních sítích – převážně na YouTube, někteří však i na Instagramu či TikToku, kdy jim je pouštěli starší sourozenci. Z tohoto důvodu a z důvodu věkové hranice pro užívání těchto sítí jsem se zaměřila na žáky 2. stupně ZŠ.

Práce se skládá ze dvou částí. Teoretickou část tvoří čtyři kapitoly. První z nich je zaměřena na sociální sítě, kde zběžně přiblížím jejich historii, znaky a dělení. Dále zde zmíním nejvyužívanější sociální sítě, ale rovněž i pozitiva a rizika, která jsou s nimi spjata. Ve druhé kapitole se věnuji oblasti volného času – jeho funkci a faktorům, které ovlivňují způsoby jeho trávení. Třetí kapitola je zaměřena na charakteristiku zkoumané cílové skupiny. V poslední kapitole se zaměřím na konkrétní aktivity na sociálních sítích, festivalech a táborech, které propojují aktivně trávený čas se sociálními sítěmi.

Empirická část obsahuje tři kapitoly. V úvodu představím aktuální problematiku, která se váže k sociálním sítím a trávení volného času. Ve druhé kapitole popíšu cíle, výběr vzorku výzkumného šetření, metody výzkumu a prezentaci jeho výsledků. Poslední kapitola je věnována shrnutí výzkumného šetření a diskusi.

Ke sběru dat jsem využila kvantitativní metodu dotazníku. Ten jsem vytvořila v Google formulářích a distribuovala žákům 6.–9. tříd pomocí sociálních sítí. Nemohla jsem totiž provést

předem domluvená dotazníková šetření přímo ve školách, a to kvůli jejich uzavření. Průzkumu se účastnilo 110 respondentů, z toho 70 dívek a 40 chlapců.

CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem práce je popsat problematiku sociálních sítí a volného času a zjistit, jak vybraní žáci 2. stupně ZŠ tráví volný čas na sociálních sítích a mimo ně.

Dále budeme řešit dílčí teoretické a empirické cíle.

Dílčí teoretické cíle

- Vymežit pojmy sociální síť a volný čas.
- Uvést rizika a pozitiva vyplývající z užívání sociálních sítí.
- Uvést faktory ovlivňující trávení volného času.
- Popsat charakteristiku vývojového období žáka 2. stupně ZŠ.
- Popsat aktivity žáků na sociálních sítích.
- Uvést volnočasové aktivity spojené se sociálními sítěmi – tábory, festivaly.

Dílčí empirické cíle

- Představit aktuální stav výzkumů z oblasti volného času a sociálních sítí.
- Zjistit, zda mají vybraní žáci 2. stupně ZŠ v okrese Blansko založený profil na nějaké sociální síti.
- Zjistit, v kolika letech si tito žáci profil na sociální síti založili.
- Objasnit, jakou sociální síť nejčastěji používají.
- Zkoumat, kolik času denně tráví na sociálních sítích.
- Zjistit, zda se někdy zúčastnili tábora spojeného se sociálními sítěmi.
- Zjistit, zda se zúčastnili festivalu spojeného se sociálními sítěmi.

I TEORETICKÁ ČÁST

Teoretická část je členěna do čtyř kapitol. Sociální sítě jsou velmi oblíbené mezi mladými lidmi a jedná se o téma, které je pro tuto práci stěžejní, proto se jím zabýváme v úvodní kapitole. Na tuto kapitolu navazuje téma volný čas. I to je pro naši práci velmi důležité, neboť právě ve volném čase se mladí lidé věnují sociálním sítím. Ve třetí kapitole se věnujeme charakteristice vývojového období cílové skupiny, a to kvůli pochopení potřeb žáků 2. stupně. Těžištěm je tedy popis vývoje a potřeb teenagerů. V závěru teoretické části se zaměřujeme na konkrétní aktivity, kterým se mladiství na sociálních sítích věnují. Dále se v této kapitole zmíníme o volnočasových aktivitách spojených se sociálními sítěmi, které jsou v ČR žákům nabízeny. Těmto aktivitám je věnována čtvrtá a současně poslední kapitola teoretické části.

1 SOCIÁLNÍ SÍŤE

V první kapitole se zaměříme na sociální síť. Nejprve vymezíme termín sociální síť, zmíníme znaky, podle kterých poznáme, že se jedná o sociální síť, a také uvedeme jejich dělení. Dále se zaměříme na historii internetu a sociálních sítí a přiblížíme jejich vývoj. Na konci kapitoly představíme nejužívanější sociální síť v České republice.

1.1 Vymezení, znaky a dělení sociálních sítí

Vymezení pojmu

Abychom lépe pochopili funkce a možnosti využití sociálních sítí – anglicky social networks – musíme nejprve vymezit, co to sociální síť je. V dnešní době si pod tímto termínem většina osob představí online prostředí, které vymezila a definovala už spousta autorů, ale každý jinak. Projekt nebojteseinternetu.cz (2019) definuje sociální síť jako „*místo na internetu, kde můžeme s ostatními lidmi sdílet informace, fotografie, videa či své pocity. (...) Jedná se o virtuální prostor, kde spolu komunikují dva nebo více uživatelů internetu.*”

Definice od Kožíška a Píseckého (2016, s. 24) hovoří o sociální síti následovně: „*Je to internetová služba, která umožňuje svým členům vytvářet veřejné, uzavřené nebo firemní profily, prezentace, diskusní fóra a nabízí prostor pro sdílení fotografií, videí, obsahu a dalších aktivit.*”

Oproti Kožíškovi a Píseckému Boyd a Ellison (2007) definují sociální síť jako „*internetovou službu, která umožňuje jedincům vytvářet veřejný nebo poloveřejný profil uvnitř tohoto systému. Zároveň jim umožňuje vytvářet seznamy přátel, s nimiž jsou ve spojení, a také umožňuje sledovat a procházet seznamy přátel svých přátel, kteří jsou v systému také registrováni.*” (přeloženo z anglického originálu viz. poznámka pod čarou)¹

Vzhledem k tématu této práce se přikloníme k prvním dvěma definicím, neboť jsme toho názoru, že vystihují sociální síť tak, jak je mladí lidé vidí a využívají – prostor ke spojení s kamarády, spolužáky, ke sdílení fotografií, videí apod.

¹ „Social network sites as web-based services that allow individuals to construct a public or semi-public profile within a bounded system, articulate a list of other users with whom they share a connection, and view and traverse their list of connections and those made by others within the system.” (Boyd, Ellison, 2007)

Znaky sociálních sítí

Aby mohla být služba označena za sociální síť, musí obsahovat charakteristické znaky. Hlavním znakem je vytváření komunit. Uživatelé se mohou připojit do různě zaměřených skupin na základě jejich zájmů nebo názorů. Zde pak jedinci vytvářejí nová přátelství, například se zde spojují lidé ze stejného města, lidé se zálibou v hraní online her a podobně. Samozřejmě se zde mohou uživatelé spojit s lidmi, které již znají – s rodinnými příslušníky, spolužáky, kolegy aj. (Nebojte se internetu, 2019).

Druhým znakem sociálních sítí je možnost založit si osobní či firemní profil. Tento profil je soupis soukromých informací o daném uživateli. Uvádí se zde např. jméno a příjmení, datum narození, bydliště, rodinný stav, zájmy a koníčky, oblíbené filmy, knihy a spoustu dalších informací, o které se jedinec chce podělit. Těmito informacemi se každý uživatel na síti prezentuje. Jde tedy o takovou online vizitku, kterou si může ve většině případů doplnit i o fotografii (Nebojte se internetu, 2019).

Sociální sítě se vyznačují především interakcí uživatelů, což je zároveň i třetí znak. Jsou jimi veškeré projevy postojů, názorů a myšlenek uživatelů. Projevy pak jedinci mohou zveřejňovat ve svých příspěvcích neboli statusech. Status si pak mohou přečíst další uživatelé. Na některých sociálních sítích si jedinec ovšem může nastavit vlastní okruh lidí, se kterými bude status sdílet. Uživatelé, jimž se příspěvek zobrazí, na něj následně mohou reagovat komentářem se sdělením svého názoru, vyjádřením podpory a podobně. Určité sociální sítě nabízejí možnost ohodnocení příspěvku „likem“ (lajkem), jeho přebrání a sdílení. Tak jej šíří dále. Pokud se bude některému uživateli zdát příspěvek nevhodný, může ho nahlásit (Nebojte se internetu, 2019).

Dělení sociálních sítí

Jestliže služba obsahuje výše uvedené znaky, můžeme o ní hovořit jako o sociální síti. Tuto síť následně můžeme přiřadit k sítím osobním nebo profesním. Na osobních sítích jsou uživatelé ve vzájemném kontaktu a sdílejí mezi sebou okamžiky ze svého života. Vztahují se tedy k osobnímu obsahu. Do těchto sítí můžeme zařadit Facebook, Instagram a spoustu dalších. Profesní síť umožňuje kontakt mezi firmami a potenciálními zaměstnanci a dále umožňuje sdílení profesních životopisů. Do této kategorie spadá síť zvaná LinkedIn (Nebojte se internetu, 2019).

Právě jsme rozebrali internetové sociální sítě. Avšak termín sociální síť není pouze označením online prostoru. Tento pojem spadá do sociologie a jako první toto slovní spojení

použil a definoval profesor J. A. Barnes roku 1954, tedy ještě před vznikem internetu. Pozoroval norské rybáře a vazby mezi nimi. Tyto vazby utvořily hustou síť vzájemných vztahů mezi nimi neboli sociální síť, o níž můžeme hovořit jako o síti společenské (Pavlíček, 2010, s. 125).

V dnešním sociologickém pojetí je tento pojem používán pro skupinu osob, které jsou spolu propojeni a vzájemně se ovlivňují (Pavlíček, 2010, s. 125).

Můžeme tedy říct, že sociální síť je prostor, ve kterém se vyskytuje skupina lidí, jíž propojují například stejné zájmy, stejná víra či něco jiného, a to jak v rámci sociální sítě z hlediska sociologického, tak v sociální síti vyskytující se v online prostředí.

Následující podkapitola bude věnována historii internetových sociálních sítí.

1.2 Historie internetových sociálních sítí

V nynější podkapitole se budeme zabývat historií sociálních sítí. A jelikož se jedná o internetové sociální sítě, nejprve zde stručně přiblížíme pojem internet a jeho vznik. Následně se zaměříme na historii, která ukáže postupný vývoj sociálních sítí z různých internetových služeb.

Pod pojmem internet rozumíme celosvětový systém, který je tvořen propojením počítačových sítí umožňujícím přenos dat. Jedná se o veřejně dostupný systém (Škyřík, 2009, s. 5).

K pojmu internet se vztahuje síť ARPANET, která se stala základem vzniku internetu. ARPANET byl uveden do provozu v roce 1969 a měl umožňovat uživatelům přístup k počítačům na dálku. Během vývoje ARPANETu byly vytvářeny další počítačové sítě, které se k němu připojily. Tím vznikl celek propojených sítí s názvem Internet (Peterka, 1995).

Současně síť ARPANET můžeme považovat za základ vzniku sociálních sítí, neboť ji uživatelé využívali k přenosu jejich osobních vzkazů (Peterka, 1995).

Na přelomu 80. a 90. let se objevila první sociální síť – Bulletin Board System, ve zkratce BBS. Jednalo se o systém, který svým uživatelům umožňoval stahování programů a her. Do jeho funkcí také patřily zprávy, které si zde mohli uživatelé navzájem zanechávat (Pavlíček, 2010, s. 131).

Po BBS následovala síť s názvem BBSEK, jednalo se o rozvětvenější systém, který svým uživatelům umožňoval výměnu zpráv, přístup k souborům, novinkám a událostem. Do svých funkcí zařadil navíc diskusní fórum (Pavlíček, 2010, s. 131).

Roku 1994 spatřila světlo světa další síť nesoucí název GeoCities. Tato síť se lišila od ostatních tím, že umožňovala uživatelům tvorbu vlastních webových stránek (Pavlíček, 2010, s. 131).

V následujícím roce došlo ke spuštění sociální sítě Classmates, kterou vytvořil Randy Conrad. Uživatelé se zde mohli spojit se svými spolužáky (Pavlíček, 2010, s. 132).

Další síť, kterou zde zmíníme, je v historii sociálních sítí velmi významná, neboť jako první svými funkcemi dovolovala uživatelům registraci, vytvoření vlastního profilu a přidání přátel do svých kontaktů. Tato síť nesla název SixDegrees (Jones, 2015).

Na SixDegrees navázala síť Friendster, nabízející také registraci, vytvoření profilu a tvorbu sítě kontaktů. K těmto funkcím však přibyly funkce sdílení videí nebo fotografií a možnost přidávat komentáře na profil svých přátel. V roce 2011 se z Friendsteru stala hráčská sociální síť (Jones, 2015).

Po Friendsteru byla v roce 2003 vytvořena služba MySpace, která sloužila k úschově souborů a dat. Z úschovny se vyvinula velmi populární sociální síť s miliony uživatel v rámci celého světa (Jones, 2015). MySpace jim umožňuje vytvořit si vlastní profil, propojit se s přáteli či známými, a navíc si zde mohou profil graficky upravit (Pavlíček, 2010, s. 134).

Mezi nejznámější sociální sítě všech dob patří bezesporu Facebook. Tato síť vznikla původně pro studenty Harvardské univerzity. Byla však tak oblíbená, že se v roce 2005 rozšířila i na další univerzity nejen v USA, ale i v Evropě. Poté pronikla i mezi zaměstnance firem a posléze byla zpřístupněna všem (Pavlíček, 2010, s. 134).

Facebookem a dalšími hojně používanými sociálními sítěmi se budeme zabývat více v následující podkapitole.

1.3 Nejvyužívanější sociální sítě

Sociálních sítí je v dnešní době opravdu mnoho a každá z nich se zaměřuje na něco jiného. Mají zároveň své vlastní uživatele. Na některých sítích sdílíme hudbu nebo videa, na jiných zase své zážitky, fotky či svůj osobní život.

Podle statistik z roku 2019 uvedených na serveru AMI Digital Index se řadí na první místo nejvyužívanějších sociálních sítí Facebook, který opakovaně používá 83,5 % respondentů. Na druhém místě se umístila síť YouTube, kdy 71,1 % dotazovaných uvedlo, že tuto síť navštěvuje opakovaně. Třetí nejnavštěvovanější sociální síť je podle tohoto průzkumu Instagram, kterou opakovaně užívá 33,4 % dotázaných. Hojně jsou také navštěvovány sítě jako Twitter, LinkedIn, Snapchat a spousta dalších (AMI Digital Index, 2019).

Výše uvedené sociální sítě jsou celkově nejvyužívanějšími sociálními sítěmi v České republice lidmi různého věku od mladistvých přes dospělé až po seniory. Z tohoto důvodu je pro účel práce výše zmíněna statistika málo vypovídající. Jelikož se v ní zabýváme užíváním sociálních sítí žáky 2. stupně ZŠ, jsou pro nás podstatnější další statistiky, které uvádějí nejnavštěvovanější sociální sítě uživateli ve věkovém rozmezí od 7 do 17 let.

Nejnovější statistika z roku 2019, kterou zveřejnil projekt E-Bezpečí, uvádí jako nejvyužívanější sociální síť YouTube, kterou navštěvuje 89,5 % dotázaných. Na druhém místě najdeme Facebook se 72,19 %. Na třetím pak Instagram, který užívá 68,83 % dotázaných. Mezi teenagery je také hojně užívanou sociální sítí Snapchat s 32,01 %. Neméně užívanými sítěmi jsou podle statistiky projektu TikTok, Twitch, Pinterest a mnoho dalších (E-Bezpečí, 2019).

Díky výše uvedeným statistikám můžeme zaznamenat velké rozdíly v užívání sociálních sítí mladými lidmi a lidmi všech věkových kategorií. U mladých vede YouTube, kdežto v první statistice s výsledky všech věkových kategorií se umístila na prvním místě sociální síť Facebook.

V níže uvedeném textu se zaměříme na první čtyři nejvyužívanější sociální sítě.

1.3.1 YouTube

Jedná se o největší službu s videi na světě. Můžeme ji také považovat za sociální síť. Službu její uživatelé používají ke sdílení videí, přehrávání nebo vytváření vlastních seznamů videí. Mohou pak jednotlivá videa i komentovat (Kožíšek, Písecký, 2016, s. 26).

YouTube začala docela nenápadně jako blog. Roku 2005 na něm bylo nahráno video „Me at the ZOO“, tedy v překladu „já v zoo“, s komentovanou prohlídkou expozice slonů. Dříve byl YouTube využíván pro domácí videonahrávky, dnes už ale nabízí možnost přehrávat i hudbu, naučná videa k sebevzdělávání či trailery k celovečerním filmům (Vacek a kol., 2018, s. 24).

Vývoj YouTube scény byl v ČR podobný jako jinde ve světě, z blogů jedinci přesouvali svoji tvorbu do videí. Podle statistik tuto síť sleduje velké množství mladých lidí, kteří jej mají jako televizi. Právě z tohoto důvodu se klasické televize snaží do svých pořadů zvát youtubery, aby zvýšili sledovanost (Vacek a kol, 2018, s. 24).

Nyní patří YouTube k nejsledovanějším serverům s videem. Má přes dvě miliardy aktivních uživatelů a řadí se tak na druhé místo na špičce sociálních sítí (Clement, 2019). Uvádíme ji ale na prvním místě, protože jak jsme zmínili v podkapitole 1.3, mezi mladými lidmi je tato síť velmi populární – umístila se na prvním místě nejvyužívanějších sociálních sítí lidmi ve věku od 7 do 17 let.

1.3.2 Facebook

Facebook založil student Harvardské univerzity Mark Zuckerberg. Jedná se o jednu z nejrozšířenějších a nejvyužívanějších sociálních sítí. Uživatelé ji používají především ke komunikaci mezi sebou, ale rovněž ke sdílení fotografií, videí a podobně (Kožíšek, Písecký, 2016, s. 26).

Facebook má k 9. 8. 2019 cca 2,41 miliard aktivních uživatelů a je tak nejužívanější sítí celosvětově (Clement, 2019). Mezi teenagery se však umístila až na druhém místě (viz podkapitola 1.3).

Síť využívají v převážné většině mladší lidé, kteří zde tráví velké množství volného času. Registrovat se zde mohou jedinci po dosažení třinácti let. Avšak realitou je, že dítě v páté třídě na základní škole už má na této službě založený profil. V sedmé třídě je obtížné najít žáka, který by profil na této síti založený neměl. O založených profilech rodiče dětí většinou nevědí, protože jej sami nepoužívají (Dočekal, Eckertová, 2013, s. 29).

1.3.3 Instagram

Tato síť je rovněž velmi hojně užívaná. V současnosti má přes miliardu aktivních návštěvníků a jejich počet stále stoupá. Instagram funguje především ke sdílení fotografií a jejich sledování. K jednotlivým fotografiím mohou vyznavači Instagramu umístit tzv. hashtagy. Hashtag pomáhá fotografii zviditelňovat a popisuje, co se na ní nachází (Instagram.com, 2019).

1.3.4 Snapchat

Snapchat je další z celé řady v ČR používaných sociálních sítí. Umožňuje svým uživatelům pořizovat fotografie jednoduše z mobilu. Po otevření aplikace totiž ihned naskočí fotoaparát a uživatel může okamžitě přidat příspěvek o tom, co se právě děje, aniž by musel psát dlouhou zprávu. Navíc má tato aplikace originální funkce a efekty, jako je třeba změna obličejů na fotografii s více lidmi, přidávání filtrů u fotografií, úprava tónu hlasu ve videu nebo přidávání samolepek. Snapchat nově zveřejnil i funkci mapy. Ostatní uživatelé tedy vidí, na jakém místě se jejich přátelé nacházejí a co zde současně zažívají (whatis.snapchat.com, 2019).

V chatovacím okně aplikace automaticky maže příspěvky po předem stanovené době, ale pokud se jedná o důležitou zprávu, je možné si ji v chatu uložit. Navíc uživatelé Snapchatu mohou uskutečňovat i hovory či videohry s až 15 dalšími uživateli (whatis.snapchat.com, 2019).

Výše jsme se zaměřili na nejpoužívanější sociální síť v ČR. Zjistili jsme, že jsou opravdu značně využívány, což uživatelům přináší nejen prospěch, ale také některá rizika. A právě přínosy a riziky se budeme zabývat v následující podkapitole.

1.4 Rizika a pozitiva užívání sociálních sítí

Aniž si to uvědomujeme, se sociálními sítěmi se v dnešní době setkáváme každý den. Zejména u mladší generace se užívání sociálních sítí stalo každodenním rituálem. Při jejich neuváženém užívání a nerespektování zásad pro ochranu na sítích nám mohou hrozit různá nebezpečí. Pokud se ale na nich budeme držet zásad bezpečného chování, můžeme naopak z jejich užívání hodně vytěžit.

Na sociálních sítích mohou uživatelům hrozit mnohá nebezpečí. Bezesporu můžeme do těchto **hrozeb** zařadit **kyberšikanu**. Tento způsob šikany se odehrává pouze na současných moderních technologiích. Jedná se tedy kupříkladu o šikanování prostřednictvím SMS zpráv, nahrávek videa nebo soukromých fotografií, sdílených právě na sociálních sítích. Kyberšikana zahrnuje několik způsobů – zejména jde o zesměšňování, vydírání, obtěžování, ponižování nebo krádež identity. Vyznačuje se zejména opakovatelností útoků čili dlouhodobým působením. Útok ve své podstatě může trvat jakkoli dlouho, jelikož se příspěvek z internetu nemusí podařit odstranit. Původce útoku ve většině případů neznáme, skrývá se v anonymitě

nebo případně pod falešnými profily a identitami. Nevíme ani, kdy a kde příští útok může proběhnout (Kohout, 2017).

Dalším ze spousty potenciálních hrozeb při užívání sociálních sítí je **kyberstalking**. Při tomto riziku útočník pronásleduje a znepríjemňuje život oběti a útoky se v jeho průběhu vyostřují (Karásková-Ulbertová, 2012, s. 55). K útokům může docházet z vícero důvodů, i když se původce snaží ve své oběti vyvolat především strach nebo ji společensky poškodit. Útoky probíhají prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, tedy například využitím SMS zpráv, telefonními hovory, komentáři u veřejných příspěvků na sociálních sítích a podobně (Kohout, 2017).

Neméně závažnou hrozbou může být **kybergrooming**. Jedná se o manipulaci s psychikou oběti, především tedy dítětem, opět s využitím moderních technologií. Útočník nejprve s obětí naváže pevné přátelství, následně ji vyzve k osobní schůzce, kde následuje útok. Tyto schůzky převážně končí sexuálním zneužitím. Ke kybergroomingu dochází například na seznamovacích či sociálních sítích (Kohout, 2017).

Další z mnoha hrozeb při používání sociálních sítí je zneužívání textových zpráv, fotografií nebo nahrávek videa se sexuálním obsahem, obecně řečeno **sexting**. Ten je v současnosti obrovskou hrozbou pro děti a mladistvé, ale riziko zneužití je i u dospělých osob. Útočník svoji oběť obvykle vydírá určitým kompromitujícím materiálem (Kohout, 2017).

Někteří jedinci tráví na sociálních sítích prakticky svůj veškerý volný čas, přičemž se tato doba stále prodlužuje. Uživatel nad tím přestává mít kontrolu, až se stává závislým. Tuto závislost řadíme do **netolismu**. Jedinci jim trpící mohou mít různé duševní projevy, jako je například nervozita, když nemá přístup k počítači nebo mobilu. Kromě psychických mohou přicházet i psychosociální projevy, kdy závislost negativně ovlivňuje i vztahy v rodině. Dále pak může být ovlivněn i pracovní výkon v zaměstnání nebo ve škole a jedinec začne zanedbávat své povinnosti. Netolismus jako takový se navíc nevztahuje pouze na sociální sítě, jedná se o závislost na virtuálních drogách. Může se tedy jednat i o počítačové hry nebo různé internetové služby (Netolismus.cz, 2015).

Do rizik nemůžeme opomenout zařadit také **zdravotní problémy**. K trávení našeho času na sociálních sítích využíváme moderní technologie, kterými si můžeme způsobit mnoho zdravotních neduhů. Můžeme do nich zařadit například bolest hlavy, která může být způsobena dlouhodobým sledováním monitoru. Dále se může jednat o bolest zápěstí, jež je způsobena psaním na klávesnici a ovládáním myši. Mohou to být ale i potíže s očima, které jsou velmi

namáhány. Můžeme v nich pociťovat napětí či pálení, popř. se dostaví zamlžování vidění a nakonec zhoršení zraku (Zemanová a kol., 2001, s. 10–93).

Vyjmenovali jsme nejzásadnější hrozby, které mohou potkat uživatele sociálních sítí. Nyní se ale zaměříme na přínosy, které můžeme z užívání sociálních sítí vytěžit.

Prvním a velice důležitým **přínosem** jsou **informace**. Sociální sítě nám mohou pomoci získat poznatky téměř o čemkoliv, ať už hledáme ty lokální nebo z druhého konce světa. Sociální sítě jsou silné informační médium s množstvím různých zdrojů. Navíc si na nich můžeme sami vybrat, jaké poznatky chceme dostávat. Snad nejrychlejší cestou k získávání aktuálních informací na sociálních sítích je sdílení mezi našimi kontakty – našimi přáteli (Moreau, 2019).

Druhým pozitivem, které zde zmíníme, je **edukace**, neboť pomocí sociálních sítí se můžeme vzdělávat a rozvíjet dovednosti. Dnes se už spousta sociálních sítí zaměřuje na vzdělávání. Snaží se o aktivní zapojení žáků ve výuce, ulehčují spojení mezi učiteli, žáky a rodiči. Do výukových sítí můžeme zařadit například Edmodo nebo Google Classroom (Heinz, 2016). Můžeme se však vzdělávat i v rámci sociálních sítí, které jsme zmiňovali v podkapitole 1.3. Příkladem mohou být různá vzdělávací videa nebo jiné příspěvky na YouTube či Instagramu.

Další přínosnou vlastností sociálních sítí je to, že dokáže navzájem **spojovat své uživatele** z různých koutů světa. Tedy i my v České republice máme možnost být v kontaktu s našimi přáteli po celém světě, ale i navazovat nová přátelství a učit se tak novým jazykům. Jde tedy o prosté a zároveň efektivní navazování nových vztahů a získávání přátel (Moreau, 2019).

Čtvrtou nespornou výhodou sociálních sítí je **jednoduchost komunikace**, když se chceme spojit s našimi kontakty. V dnešní době je možné se k internetu připojit prakticky kdykoli a odkudkoli potřebujeme. Můžeme tedy ihned komunikovat se svými přáteli, známými a rodinou (Moreau, 2019).

Posledním pozitivem, kterým se budeme zabývat, je **zábava**. Na sítích se nachází spousta vtipných a zábavných příspěvků, pobavit se ale můžeme i prostřednictvím komunikace se svými známými. Pro mnoho uživatelů mohou sociální sítě sloužit i jako místo pro relaxaci po náročném dni v zaměstnání či ve škole (Moreau, 2019).

První kapitola byla věnována sociálním sítím, definovali jsme pojem sociální síť, zmínili jejich vývoj a také jsme zjišťovali, které sociální sítě nejvíc využívají mladí lidé. Vyjmenovali jsme přínosy a rizika vyplývající z používání sociálních sítí. Tato práce se zaměřuje nejen na

sociální sítě, ale také na oblast trávení volného času. Druhá kapitola se bude tedy zabývat volným časem.

2 VOLNÝ ČAS

Následující kapitola bude pojednávat o oblasti trávení volného času. Nejprve probereme jeho možné definice přiblížíme jeho různá chápání. Zaměříme se zároveň na to, jaké funkce volný čas plní a k čemu jednotlivé funkce slouží. Zmíníme zde faktory, které volný čas ovlivňují, ale i to, jakým způsobem jej ovlivňují.

2.1 Vymezení pojmu volný čas

S volným časem se jako jednotlivci setkáváme denně, ale každý z nás za něj považuje něco jiného. Volný čas můžeme definovat mnoha způsoby, proto je obtížné najít jednotnou definici tohoto pojmu. Například pro žáky a studující obecně můžeme říct, že volný čas je doba, kdy nepracujeme. Hájek, Hofbauer a Pávková (2008, s. 10) jej vymezili následovně: „*Volný čas je částí lidského života mimo čas pracovní (návštěva školy a pracovní proces) a tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyziologické potřeby člověka (spánek, jídlo, osobní hygienu), chod rodiny, provoz domácnosti, péči o děti, dojíždění za prací a další nutné mimopracovní povinnosti.*”

Průcha oproti Hájkovi a kol. definuje volný čas jako „*čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby*” (Mareš, Průcha, Walterová, 2008, s. 274).

Pávková definuje volný čas jako „*dobu svobodné volby činností (člověk dělá to, co chce, ne to, co musí). Zvolené činnosti jsou pro člověka příjemné, přinášejí potěšení, radost. Činnosti ve volném čase dávají příležitost k rekreaci, odpočinku, obnově sil i k osobnostnímu rozvoji*” (Pávková, 2014, s. 12).

Přikláníme se k definici od Pávkové, neboť na volný čas pohlíží pozitivně, nedefinuje jej jako zbytkový čas, ale jako čas k plnění si svých přání, zájmů apod.

Pro děti a mládež je velice důležité, aby se naučily volný čas vhodně trávit. Nemají dostatek zkušeností s plánováním, a proto z velké části závisí trávení volného času na jejich rodičích, kteří jim ho pomohou naplánovat, popřípadě je nenásilně nasměrují, čím by se měli nebo mohli zabývat (Hájek a kol., 2004, s. 26).

Jak jsme zmínili výše, je velmi důležité smysluplné vyplnění volného času. Jsme toho názoru, že pomocí správného vyplnění volného času prostřednictvím různých aktivit, koníčků,

táborů apod. mohou žáci zjistit své slabé a silné stránky. S tím mohou v budoucnu pracovat například při výběru zaměstnání, kdy se jejich záliby mohou stát prací, která je bude naplňovat a bavit.

Čím dítě stárne, tím více má následně volnost v plánování svého volného času. Volný čas tedy bereme jako dobu, kdy máme svobodu rozhodnout se, jakou činnost zrovna budeme vykonávat, přičemž základním rysem je získání vnitřního uspokojení (Knotová, 2011, s. 27). Avšak podle našeho názoru je důležité, aby rodiče dohlíželi a částečně i organizovali volný čas svých dětí, aby jej příliš netrávili na sociálních sítích.

Volný čas je opravdu důležitý pro každého z nás, neboť plní různé funkce, které rozebereme níže.

2.2 Funkce volného času

Aby se jedinec mohl stále rozvíjet, potřebuje vyplnit svůj volný čas nějakou smysluplnou aktivitou. Vhodně zvolené využití volného času tak má mnoho funkcí, které přispívají ke zdravému duševnímu, a dokonce i fyzickému vývoji každého jedince. Hlavní funkce jsou funkce odpočinku, zábavy a rozvoje osobnosti (Veselá, 1997, s. 5).

Funkce **odpočinku** pomáhá jedinci především obnovit své duševní síly díky aktivnímu odpočinku. Jedná se tedy o využití volného času např. sportem, turistikou, posilováním nebo podobnou fyzicky namáhavou aktivitou. Odpočinek obnovuje i fyzické síly, a to například čtením, sledováním televize a především spánkem. Další funkcí je **zábava**. Ta poskytuje jedinci pocit uspokojení a radosti. Funkci může naplňovat opět aktivní odpočinek v rámci sportování nebo jiné fyzické aktivity, popřípadě se může jednat o čtení knihy, hraní online her, sledování videí a televize. Neméně důležitá je funkce **rozvoje osobnosti**, která jedinci umožňuje stále se zdokonalovat a posouvat. Patří zde kurzy, workshopy, čtení literatury, sledování filmů a podobně. Do této funkce spadá dokonce i řešení různých problémů (Veselá, 1997, s. 5).

Výše uvedené funkce volného času plní i sociální sítě. Příkladem mohou být odpočinek, kdy si jedinec pomocí sociálních sítí uvolní od svých povinností. Funkci zábavy pak zastupuje sledování videí na YouTube, TikToku či jiné podobné sociální síti. Funkci rozvoje osobnosti mohou naplňovat edukativní sociální sítě.

Další funkce ve své knize popisuje Vážanský, který navázal na Opaschowského potřeby. Tyto potřeby nazývá cílové funkce volného času. Vážanský je rozděluje na individuální, mezi

které patří rekreace, kompenzace, edukace a kontemplace, a na všeobecné neboli sociální, tedy komunikaci, integraci, participaci a enkulturaci (Vážanský, 1995, s. 30).

Rekreace je velice důležitá pro každého jedince, aby se mohl zotavit nebo obnovit své síly. Rekreace může být aktivní i pasivní, a tak si můžeme vybrat, zda chceme uzdravit tělo nebo mysl. **Kompenzaci** bereme jako náhradu za něco, čeho se nám nedostává. Je to vyrovnání různých nedostatků, odstraňování zklamání a frustrací. Pod pojmem **edukace** nacházíme potřebu učení a poznání nebo i touhu po nových zážitcích, při kterých jedinci dodávají nové stimuly. Právě kvůli těmto novým podnětům se mění naše osobnost. **Kontemplaci** můžeme chápat jako dobu klidu, kdy se snažíme porozumět nám samotným. Do kontemplace můžeme zařadit například meditaci, kdy vnímáme naše tělo i duši. **Komunikace** znamená potřebu sdělování či bytí ve společnosti. Pro každého jedince je tedy důležité mít kontakt se svým okolím (Vážanský, 1995, s. 30). S komunikací úzce souvisí **integrace**. Ta znamená, že jedinec cítí potřebu po společnosti, chce se začlenit do nějaké skupiny lidí a cítit sociální jistotu. Na integraci navazuje **participace**. Jedná se o potřebu angažovat se. Každý je individuální, proto má některý jedinec – například extrovert – potřebu angažovat se více, někdo se angažuje méně, protože je introvert. Poslední z potřeb je **enkulturace**. Jde o potřebu tvoření nebo vytváření něčeho nového nebo taky potřebu zlepšovat své nadání (Vážanský, 1995, s. 30).

I tyto funkce plní sociální síť. Při jejich užívání může docházet k rekreaci i kompenzaci, kdy si žáci mohou nahrazovat např. kontakt, který je pro ně v reálném světě nedostačující. Pomocí edukativních sociálních sítí se mohou vzdělávat, avšak ke vzdělávání mohou využít i síť, jež nejsou primárně určeny ke vzdělávání. Dle našeho názoru spousta žáků využívá sociální síť právě ke komunikaci, čímž tedy plní i funkci komunikace. Dále také napomáhají k participaci i enkulturaci, např. při tvorbě videí, fotek a jejich úpravě.

Podle Dumazediera existují čtyři složky nebo také funkce volného času, a to složka relaxační, zábavy, sebevzdělávání a vzdělávání a preventivní složka (Hájek a kol., 2004, s. 26–28).

Pod **relaxační** složkou si můžeme představit veškerý odpočinek kromě fyzického, spánek se do relaxace nepočítá. Do složky **zábavy** můžeme zařadit veškerý aktivní odpočinek a také pasivní zábavu. Jedná se tedy o veškeré dobrovolně vykonávané aktivity. Naučné aktivity spadají do funkce **sebevzdělávací a vzdělávací**. Těmito volnočasovými aktivitami si děti a mládež zdokonalují své znalosti a dovednosti. Můžeme zde zařadit například jazykové kurzy, činnost v různých organizacích nebo záliby a koníčky. Poslední funkce je **preventivní**, která

má za úkol zabránit nevhodnému chování dětí a mládeže. (Hájek a kol., 2004, s. 26–28). Děti svůj volný čas většinou neumějí samy vyplnit, a právě proto mohou trávit velké množství času na sociálních sítích.

Stejně jako u předchozích funkcí, i tyto mohou být naplněny pomocí sociálních sítí. Přibyla zde funkce preventivní. I tuto mohou naplňovat sociální sítě prostřednictvím preventivních programů nebo profilů.

2.3 Faktory ovlivňující volný čas

V životě každého jedince je spousta okolností, které mají větší či menší vliv na trávení jeho volného času. Těmto okolnostem se budeme v nadcházející podkapitole věnovat a každou z nich dopodrobna rozebereme.

Hájek a kol. (2004, s. 30–33) ve své knize popisují, že volný čas dětí a mládeže ovlivňují zejména tyto faktory:

- Rodina,
- skupina vrstevníků,
- lokální pospolitosti,
- společenské prostředí,
- spolky,
- hromadné sdělovací prostředky,
- soukromé subjekty,
- školy,
- střediska pro volný čas,
- školní družina,
- školní klub.

Asi nejdůležitějším v životě dětí a mládeže je jejich **rodina**. Se svojí rodinou děti tráví spousta času, a proto právě rodina má na volný čas dítěte největší vliv. Na dítě působí hodnoty, jež uznávají členové rodiny, a také finanční možnosti rodiny. Velký vliv mají samozřejmě rodiče, kteří dětem volný čas z velké části organizují (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

Druhým nejvlivnějším faktorem na volný čas dětí jsou jejich **vrstevníci**. Tento faktor má větší význam především u mládeže a dospívajících, se kterými chce jedinec trávit co nejvíce času. Mladý člověk si volný čas vyplňuje aktivitami, které provozuje skupina vrstevníků, v níž je začleněn. Takový způsob vyplnění volného času může být pozitivního i negativního rázu, záleží na hodnotách skupiny (Hájek a kol., 2004, s. 30–33). Za pozitivní můžeme považovat například divadelní skupinu, kde členové využívají své herní dovednosti a fantazii. Negativního charakteru jsou aktivity spojené s požíváním alkoholu a omamných látek, vandalismus, násilí a jiné.

Na volný čas jedince mají vliv také **lokální predispozice**. Tento faktor má v režii hlavně obec, která zajišťuje kulturní vyžití a zajištění prostor pro aktivity občanů (Hájek a kol., 2004, s. 30–33). Například ve městech se v poslední době staví workoutová hřiště, protože jsou u mladistvých populární.

Mezi dalšími faktory má své významné místo **společenské prostředí**. Zde hraje velkou roli společenské postavení rodičů nebo celé rodiny a jejich finanční možnosti. Dítě v tomto případě přebírá hodnoty od rodičů a okolí, ve kterém vyrůstá (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

Spolky jsou organizace, které nabízejí jedincům různé kroužky, kurzy a volnočasové aktivity. Jejich cíl se odvíjí od jejich zaměření. Mohou mít vlastnosti výchovné, vzdělávací a rekreační (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

V dnešní době mají velký vliv **sdělovací prostředky**. Do této kategorie můžeme zařadit vliv televize, filmů a her, které mají velký význam u menších dětí. U starších jsou populárnější sociální sítě, které hrají v jejich životech podstatnou roli. I v této kategorii můžeme nalézt pozitiva i negativa (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

Soukromé subjekty, jako jsou cestovní kanceláře, nabízejí poznávací pobyty a ozdravné zájezdy, agentury nabízí široké spektrum akcí pro děti a mladistvé. Tyto subjekty tak do značné míry ovlivňují volný čas jedince (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

I **školy** mohou dětem nabídnout vyplnění volného času v podobě zájmových kroužků. Každá škola nabízí kroužky podle svých možností. Tyto aktivity pomáhají dětem dále se rozvíjet a učit se správnému trávení volného času (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

V rámci školy máme ještě dvě možnosti, kde mohou žáci trávit čas mimo vyučování. První z nich je **školní družina**, která je určena pro žáky prvního stupně. Probíhají v ní různorodé aktivity od oddychových přes pohybové až po výtvarné. Druhou možností je **školní klub**, který

mohou navštěvovat žáci 2. stupně ZŠ. Kluby fungují na stejném principu jako školní družiny, pouze s rozdílnými aktivitami. Ty jsou přizpůsobeny vyššímu věku žáků (Hájek a kol., 2004, s. 30–33).

Školní družinu a školní klub řadíme do neformálního vzdělávání. Do této skupiny spadají také **střediska volného času**, která nabízejí k vyplnění volného času různorodé aktivity. Organizují kroužky, tábory, soutěže a mnoho dalších zajímavých akcí. Vedou ke smysluplnému trávení volného času a k jeho aktivnímu využití. Dále podporují rozvoj osobnosti a klíčových kompetencí. Zájem o aktivity pořádané středisky neustále roste, ve školním roce 2016/2017 jej navštěvovalo 296 248 účastníků, z toho 75,9 % žáků (MŠMT, 2013–2020).

Ve druhé kapitole jsme vymezili pojem volný čas. Zabývali jsme se funkcemi a faktory, které jeho trávení ovlivňují.

Následující kapitola bude zaměřena na vývojové období cílové skupiny, kterou jsou žáci 2. stupně. Kapitola by měla usnadnit pochopení jejich potřeb.

3 CHARAKTERISTIKA ŽÁKA 2. STUPNĚ ZŠ

V kapitole se budeme zabývat charakteristikou cílové skupiny, což jsou žáci 2. stupně ZŠ. Abychom pochopili jejich motivy k trávení volného času a obecně potřeby mladých lidí, musíme mít představu o jejich vývojovém období.

Žák 2. stupně ZŠ je vymezen věkem od 11 do 15 nebo 16 let. Pro danou skupinu je podle Horské, Láskové a Ptáčka (2010, s. 17) charakteristická potřeba kontaktu s ostatními jedinci. Jde o jednu z psychických potřeb každé osoby. Může se jednat o komunikaci na verbální i neverbální úrovni. Mladší jedinci tuto svoji potřebu mohou uspokojovat i za pomoci online prostředí.

Tato média v online prostoru pak mají vliv na psychiku každého jedince. Působí na chování jedince, jeho postoje a hodnoty, ale také na jeho kognitivní vývoj, který se vztahuje k vývinu poznávacích funkcí, jako je například vnímání, představování, fantazie a mnoha dalších. Zároveň mohou ovlivňovat jeho emoční citění a navodit různé pocity, zejména radost, smutek nebo hněv. Dokážou jedinci přivolat i fyzické projevy, jako jsou zvýšený krevní tlak nebo tzv. „husí kůže“. Média jsou tedy schopná působit na tělesnou i psychickou stránku jedince, přičemž je důležité, zda ho ovlivňují pozitivně nebo na něj mají negativní dopad (Jiráček, Köpplová, 2003, s. 153).

Pro lepší pochopení charakteristiky žáka 2. stupně ZŠ se podrobněji podíváme na vývoj jedince. Podle Blinky (2015, s. 93) znamená dospívání proces přechodu mezi dětstvím a zralostí. V tomto mezidobí pak jedinec prochází tělesnou i duševní transformací. Zároveň poznává nové city. Jedinci zde projdou třemi základními okruhy vývojových potřeb:

- Formace silné a stálé identity,
- tvorba důvěrných vztahů s lidmi stejné generace a svými partnery,
- adaptace na utvářející se sexuality (Blinka, 2015, s. 93).

Podle Krejčířové a Langmeiera (2006, s. 143) můžeme vývoj mladého člověka rozdělit do několika období. Prvním obdobím je dospívání, které ještě můžeme rozdělit na dvě etapy – pubescenci a adolescenci.

Pubescenci můžeme následně rozdělit na fázi prepuberty a vlastní puberty. Prepuberta neboli první pubertální fáze nastává u chlapců později než u dívek. Dívkám začíná tato fáze kolem 11–13 let, kdežto chlapcům až kolem 12–14 roku. Prepuberta se vyznačuje prvními signály

v postupu pohlavního vývinu. Poté nastává vlastní puberta, tedy druhá pubertální fáze. Ta probíhá až do dosažení způsobilosti se rozmnožovat (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 143).

Druhé období nazýváme adolescencí. Nastává ve zhruba 15 letech, kdy jedinci získávají pohlavní zralost. Adolescenti mění své postavení ve společenských vrstvách. Zároveň začínají prožívat hlubší milostné vztahy. Jsou zde znatelné rozdíly v postavě chlapců i dívek. Dívky mají zaoblené tvary, kdežto chlapci nabírají na svalové hmotě. O adolescentech mluvíme jako o teenagerech či mladistvých. Toto období následně končí ve zhruba 22 letech věku (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 143–144). Podle Pachera se adolescentům přeměňují i emoce – jedinci jsou emočně nestálí, často mění náladu, jednají bez rozmyšlení. Hodnotí své já i své okolí (Pacher, 2017, s. 66–67). Podle našeho názoru v dnešní době mnoho mladistvých hodnotí sebe i své okolí pomocí sociálních sítí.

Oproti dětem a dospělým lidem jsou mladiství velice rozdílní. Odlišně formulují věty, mají jiné chování, stejně jako i svůj vlastní styl – a to zejména v oděvu či péči o své tělo – a sdružují se ve skupinách (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 146).

Projevem dozrávání je nestálost emocí, neuvážené jednání, výkyvy nálad, nízká schopnost koncentrace či únava. Značně se jedincům rozvíjí hybnost a vizuální vnímání. Dále se rozvíjí i slovní projev, používají složitější věty v mluvě a mají pestřejší slovní zásobu. Jedinci se v dospívání učí novým věcem, mají nové zájmy (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 148–149). Může se například jednat o četbu literatury, článků na internetu, blogů, tvorbu článků na blogy, sledování filmů, natáčení videí a vzhledem k rozvoji hybnosti mohou začít více sportovat.

Mladiství se snaží utvářet vztahy mezi osobami ve zhruba stejném věku a zároveň získávají nezávislost na rodičích. Každý člověk při osamostatňování od rodičů potřebuje nová přátelství právě s jedinci své generace, snaží se zapadnout. Mládež v pubertě na rozdíl od starších prochází skupinovou izosexuální fází, snaží se tedy utvářet přátelství převážně s jedinci stejného pohlaví. Tato fáze se vyznačuje odmítáním druhého pohlaví (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 152–155). Domnívám se, že v navazování nových vztahů hrají čím dál větší roli právě sociální sítě.

Následuje izosexuální fáze individuální. V této fázi se projevuje potřeba mít svého nejlepšího přítele, kterému jedinec může prozradit svá tajemství či touhy. Tato kamarádství pak vznikají především na základě podobných zájmů u chlapců, kdežto dívky si své kamarádky vybírají podle sympatií. Mohou trvat různě dlouhý čas, přičemž někdy jsou i na celý život (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 152–155).

S příchodem pozornosti k druhému pohlaví můžeme hovořit o přechodné etapě. Tuto pozornost jedinci projevují „na dálku“. To znamená, že se spolu hádají, vzájemně na sebe pokřikují, škádlí se a jinak projevují (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 152–155). Tuto pozornost mohou opět projevovat prostřednictvím sociálních sítí.

Po přechodné etapě se jedinec dostává do heterosexuální polygammí fáze. Jedná se o fázi, ve které už začíná prožívat opravdové vztahy, i když ještě zdaleka nejsou trvalé. Vývoj je zakončen etapou zamilovanosti, kdy už jedinci navazují trvalé vztahy (Krejčířová, Langmeier, 2006, s. 152–155).

Ve třetí kapitole jsme vymezili vývojové období žáka 2. stupně. Definovali jsme fáze, kterými si cílová skupina prochází, a zmínili jejich potřeby.

V následující kapitole se budeme zabývat konkrétními aktivitami, jimž se mladí lidé věnují na sociálních sítích, a dále zde uvedeme aktivity, které jsou spojené se sociálními sítěmi.

4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ A VOLNÝ ČAS

V předchozích kapitolách jsme se věnovali oblastem sociálních sítí, volného času a vývoje žáků 2. stupně ZŠ. Nyní se zaměříme na trávení volného času na sociálních sítích a také na volnočasové aktivity s nimi spojené. Existuje nespočet výzkumů, ze kterých vyplývá, že teenageři tráví na sociálních sítích spoustu času a věnují se zde různým aktivitám. Některé z nich popíšeme v následující podkapitole. Ve druhé podkapitole se zaměříme na akce spojené se sociálními sítěmi, konkrétněji na festivaly a tábory.

4.1 Využití volného času na sociálních sítích

Spoustu mladých lidí tráví nepřeborné množství na sociálních sítích. Proto se nyní budeme zabývat vybranými aktivitami, kterým se žáci 2. stupně ZŠ na sociálních sítích věnují.

První aktivitou je **komunikace s přáteli**. Tato činnost se umístila ve výzkumném šetření jedné bakalářské práce z roku 2018 na prvním místě (Dvořáková, 2018, s. 46). Můžeme si povšimnout, že se tato činnost objevila i v podkapitole 1.4, kdy jsme komunikaci zařadili mezi přínosy užívání sociálních sítí. Komunikace přes ně je snadná, může k ní docházet například prostřednictvím chatu, statusů a následných komentářů nebo i pomocí online hovorů.

Na druhém místě se jako nejčastější činnost umístilo **sledování videí**. Této aktivitě se podle statistiky věnuje 25,33 % dotázaných (Dvořáková, 2018, s. 46). Není to žádným překvapením, neboť jak už jsme uvedli v podkapitole 1.3, sociální síť YouTube je nejužívanější sítí mezi mladými lidmi. Obsahuje tematicky zaměřená videa, různé návody, tutoriály apod. Lidé se mohou pomocí těchto videí učit, bavit nebo relaxovat.

Další aktivitou na sociálních sítích je **sdílení a prohlížení fotek**. Na tuto činnost je konkrétně zaměřena například sociální síť Instagram. Mladí lidé zde mohou pomocí fotek sdělit, kde se nacházejí, co právě dělají, co mají rádi apod. Díky sociálním sítím mohou také načerpat inspiraci a motivaci od ostatních uživatelů (Dvořáková, 2018, s. 46).

Do činností, kterým se mladí lidé na sociálních sítích věnují, patří rovněž **vyhledávání nových informací**. Díky těmto sítím máme na dosah škálu informací takřka z celého světa. Navíc se k nim můžeme dostat prakticky ihned po jejich sdílení, což také přispívá k užívání sociálních sítí jako informačních zdrojů. Mladí lidé si zde mohou vyhledávat informace prakticky o čemkoliv, jelikož na sítích jsou informace různého typu (Dvořáková, 2018, s. 46).

Jednou z dalších oblíbených činností na sociálních sítích je **sdílení a prohlížení statusů**, které mohou uživatelům, jak jsme již uvedli v podkapitole 1.1, napomoci vyjádřit své názory, pocity a myšlenky. Mohou také sloužit ke komunikaci mezi dalšími uživateli (Dvořáková, 2018, s. 46).

Poslední činností, kterou zde zmíníme, je **hledání nových přátel**. Sociální sítě umožňují rychlé a snadné navázání přátelství, které je pro mladé lidi velice důležité. Navíc je mohou navázat s kýmkoliv a po celém světě (Dvořáková, 2018, s. 46).

4.2 Volnočasové aktivity spojené se sociálními sítěmi

Sociální sítě se zdaleka nemusejí týkat pouze volného času v pohodlí domova. Existuje mnoho akcí, které těží z jejich vlivu, na nichž se zároveň nabízí i aktivní trávení volného času. V následující podkapitole se zaměříme na akce pro mladší generaci. Nejprve na festivaly, a to kvůli vzdálené či úzké vazbě se sociální sítí YouTube. Po festivalech se zaměříme na tábory s tematikou sociálních sítí nebo pro hráče počítačových her. V současné době už existuje mnoho táborů, které poskytují svým účastníkům jak běžné táborové aktivity, tak i aktivity k získání znalostí a dovedností pro používání sociálních sítí.

4.2.1 Festivaly

Jedním z festivalů určených pro mladistvé je festival Kamiq You Fest, který svým pestrým programem cílí nejen na skupinu teenagerů, ale zároveň i na jejich rodiče a mladší sourozence. Hlavními body celého festivalu jsou účinkující youtubeři a hudební interpreti. Fanoušci youtuberů zde mohou osobně poznat své oblíbence i další tvůrce obsahu YouTube. Festival poskytuje i řadu dalších zážitků, které jsou rozděleny do několika tematických zón. Jednou z nejoblíbenějších je gaming zóna pro fanoušky a hráče počítačových her. Dívky zde mohou navštívit módní zónu s ukázkami moderního stylu oblékání. Sportovci zase oceňují zónu zaměřenou na pohybové aktivity. Lidé mohou navštívit i různé workshopy, které mají široký záběr témat. A jelikož je festival určen i rodičům, je zde speciálně pro ně připravena zóna relaxu nebo třeba koutek pro pány. Organizátoři akce myslí s doplňkovým programem i na mladší sourozence teenagerů (Kamiq You Fest, 2020). Tento festival představuje spojení reálného světa se světem digitálním, kdy se účastníci mohou seznámit se svými oblíbenými umělci ze sítě YouTube tzv. „na živo“.

Na festival Kamiq You navážeme s u nás ještě známějším a oblíbenějším festivalem s názvem Utubering. Tato akce je opět určená pro náctileté publikum, které s oblibou používá síť YouTube. První ročník tohoto festivalu se uskutečnil v roce 2015 v Praze, kde vystoupila řada známých youtuberů. Po úspěchu akce se další ročníky konaly i v Brně. Organizátoři se festival snaží stále zlepšovat, a tak se z něj stala multižánrová akce, na jejímž programu se podílejí i hudební interpreti, sportovci a mnoho dalších veřejně známých osobností. Program je i na tomto festivalu rozdělen do několika zón (Utubering, 2015–2018).

4.2.2 Tábory

V této podkapitole zmíníme několik druhů táborů, které se zaměřují jak na digitální svět, tak i na přírodu. Co se týče obsahové stránky, klasické táborové hry zde doplňují aktivity se specifickým zaměřením. Tyto tábory v České republice nabízí spolek 4CAMPS, který zábavnou a nenásilnou formou vede děti a mládež ke kladnému vztahu k přírodě. Dále účastníkům ukazuje, jak navázat sociální kontakty v realitě, nikoli v digitálním světě.

Prvním táborem spolku 4CAMPS je InstaCamp. Je zaměřen na dívky a chlapce ve věku 10–18 let. Jeho účastníci se zde mohou naučit základům fotografování – třeba nastavení kompozice, osvětlení nebo využívání filtrů. Tábor také účastníkům nabízí cenné rady, jak natáčet vlastní instastories a psát hashtagy, jak pózovat a také jak si vybudovat vlastní fanouškovskou základnu. Rady z praxe udělují přímo youtuberi spolupracující se spolkem 4CAMPS, a navíc s účastníky tráví jeden táborový den. Tábor zdaleka není zaměřen jen na YouTube nebo Instagram, účastníci tady hrají i klasické celotáborové hry a chodí na výlety, jako je tomu u klasických táborů (4CAMPS).

Dalším z řady netradičních táborů je VideoCamp. Jeho zajímavý obsah je určen chlapcům i dívkám ve věkové hranici 10–18 let. Na táboře se učí natáčet vlastní videa nebo filmy. Účastníci si zde vyzkouší psát vlastní scénáře, režírovat, natáčet, stříhat videa a získají řadu dalších dovedností. I tady mají možnost strávit celý den se známými youtubery, kteří se spolkem spolupracují. Samozřejmostí jsou i klasické táborové aktivity jako například celotáborová hra, výlety a mnoho dalších (4CAMPS).

Spolek nabízí dokonce i tábory určené pouze dívkám. Jsou zaměřeny na používání make-upu, tvoření vlastních účesů, pózování a výuku chůze. Dívky se zde zároveň dozví spoustu informací a rad ohledně péče o tělo a zdravé výživy. Tábor se nazývá StyleCamp a zaměřuje se

na dívky ve věku od 9 do 16 let. Tábor je opět doplněn klasickými táborovými aktivitami (4CAMPS).

Tvůrci táborů z 4CAMPS mysleli i na další zájemce, kteří si ale nemohou tábor vybrat. Pro ně je tu MixCamp se souhrnem aktivit z InstaCampu, VideoCampu a dalších nabízených táborů. Cílí na dívky a chlapce ve věku 10–18 let. Táborníci se zde věnují tvorbě a natáčení vlastních videí, hraní počítačových her, fotografování nebo tvorbě na sociálních sítích. V programu tábora jsou samozřejmostí výlety, táboráky, sport i celotáborové hry (4CAMPS).

V České republice existuje více táborů na podobné bázi. Jsou to například GeekCamp nebo TaryCamp. Opět se jedná o tábory zaměřující se na aktivity spojené se sociální sítí YouTube.

V poslední kapitole teoretické části jsme se zaměřili na konkrétní aktivity, kterým se věnují mladí lidé na sociálních sítích. Uvedli jsme také ty, jež jsou spojeny se sociálními sítěmi, ale probíhají mimo domov a jsou propojeny s aktivním trávením volného času.

II EMPIRICKÁ ČÁST

Empirická část je členěna do tří kapitol. V úvodní kapitole představujeme aktuální problematiku, která se váže k sociálním sítím a trávení volného času. Ve druhé kapitole stanovíme cíle, popisujeme výběr vzorku výzkumného šetření, představujeme metodu sběru dat a výsledky dotazníkového šetření. Poslední kapitola se zaměřuje na zhodnocení zjištěných výsledků a diskusi.

5 AKTUÁLNÍ STAV ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY

Nynější kapitola se zabývá již empirickou částí této bakalářské práce. Na úvod empirické části se zaměříme na aktuální stav zkoumaného problému, kterým je trávení volného času na sociálních sítích a mimo ně. Představíme některé z již realizovaných výzkumů na obdobné téma v rámci kvalifikačních prací v ČR za posledních pět let. Výsledky těchto výzkumů později porovnáme s výsledky našeho výzkumného šetření.

V roce 2019 provedla výzkumné šetření Nikola Kopečná v rámci bakalářské práce na téma „Sociální sítě a jejich vliv na volný čas žáků středních škol.“ Šetření se zúčastnilo 139 žáků, z toho 72 % dívek a 28 % chlapců ve věku 15–21 let. Proběhl formou dotazníkového šetření, které zjistilo, že 33 % (46) žáků tráví na sociálních sítích čtyři a více hodin denně. Dalším výsledkem – tentokrát za nás pozitivním – bylo, že 29 % (41) žáků tráví svůj volný čas nejčastěji s přáteli. Z výzkumu také vyplynulo, že 22 % (114) žáků se na sociálních sítích věnuje sledování videí, seriálů či filmů. Potvrdilo se, že nejvyužívanější sociální síť mezi žáky je YouTube. Tu nejčastěji navštěvuje 27 % (117) žáků (Kopečná, 2019, s. 33–42).

O rok dříve provedla podobný výzkum Iveta Klustová v bakalářské práci na téma „Sociální sítě ve volném čase žáků druhého stupně ZŠ.“ Oslovila v něm 207 žáků 6.–9. tříd, z toho tvořilo 56 % (116) dívek a 44 % (91) chlapců. Klustová zjistila šetřením zjistila, že 78,3 % dotázaných tráví svůj volný čas na sociálních sítích. Důležitým zjištěním taktéž bylo, že 34 % (70) žáků je na sociálních sítích připojených neustále. Ve svém výzkumu se rovněž zaobírala riziky internetu. Zarážejícím zjištěním bylo, že se 29 % (60) respondentů nedomnívá, že by jim mělo na internetu hrozit nějaké riziko. Dalším znepokojujícím výsledkem se jeví fakt, že 43 % (89) z dotázaných využívá internet ke komunikaci s cizími lidmi (Klustová, 2018, s. 38–55).

V bakalářské práci Bereniky Požárové z roku 2018 je uvedeno, že průměrný věk, ve kterém si dotázaní respondenti založili profil na sociální síti, je pouhých 12,1 let. Do tohoto šetření se zapojilo 101 respondentů ve věku 15–18 let (Požárová, 2018, s. 31–35).

V roce 2016 realizovala výzkum Martina Borková ve svojí bakalářské práci na téma „Význam sociálních sítí ve volném čase žáků 2. stupně ZŠ.“ Proběhl opět dotazníkovým šetřením, kterého se účastnilo 468 respondentů z 6.–9. ročníků ZŠ, z toho 57,3 % (268) chlapců a 42,7 % (200) dívek. Oproti Kopečné zjistila, že nejvyužívanější sociální síť mezi žáky je Facebook, na kterém má založeno profil 82,3 % (385) respondentů (Borková, 2016, s. 34–42).

Ve stejném roce (2016) se trávením volného času na sociálních sítích ve své bakalářské práci zabývala Kristýna Šebelová. Dotazníkovým šetřením, ve kterém se zaměřila na žáky základních a středních škol, oslovila 103 respondentů, z toho 52,43 % (54) dívek a 47,57 % (49) chlapců ve věkovém rozpětí od 10 do 19 let. Výsledky ukázaly, že 86,41 % (89) dotázaných má zřízený účet na sociální síti. Podobně jako Klustová zjistila, že 39,33 % (35) žáků je na sociálních sítích přihlášených neustále (Šebelová, 2016, s. 31–39).

V roce 2015 provedla výzkumné šetření Zdeňka Korkischová v bakalářské práci „Sociální síť a mládež.“ Výzkum zaměřila na osoby ve věkovém rozmezí 16–22 let, oslovila 192 respondentů – 81,78 % (157) dívek a 18,2 % (35) chlapců. Korkischová se zaměřila na sociální síť Facebook a zjišťovala pozitiva i negativa. 58,60 % (109) respondentů v pozitivěch uvedlo sdílení zážitků. V negativěch uvedlo 80,10 % (149) dotázaných ztrátu soukromí (Korkischová, 2015, s. 27–33).

V této kapitole jsme shrnuli výsledky některých z doposud realizovaných výzkumů, které se zabývaly sociálními sítěmi a volným časem. Z výsledků je patrné, že sociální síť jsou mezi žáky velmi oblíbené, a proto je důležité je i nadále zkoumat, neboť jejich nabídka se neustále mění a nabízí nové služby. V následující kapitole se budeme zabývat již našim výzkumným šetřením.

6 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

V předchozí kapitole jsme se věnovali některým z doposud realizovaných výzkumů na téma sociálních sítí ve volném čase žáků a tím jsme přiblížili aktuální stav zkoumané problematiky. Nyní nastíníme charakteristiku našeho výzkumného šetření. Před jeho zahájením jsme stanovili hlavní cíl a dílčí cíle empirické části. Následně zformulujeme deskriptivní výzkumné problémy. V dalších podkapitolách se věnujeme charakteristice výzkumného vzorku a podrobně popíšeme metodu sběru dat.

6.1 Cíle a problémy výzkumného šetření

V nynější kapitole stanovíme cíle a problémy výzkumného šetření. V rámci výzkumného šetření se budeme snažit dosáhnout vícero cílů, které vycházejí z výzkumných problémů v teoretické části. Nejpodstatnějším, a tedy hlavním cílem, je zjistit, jak vybraní žáci 2. stupně ZŠ v okrese Blansko tráví volný čas na sociálních sítích a mimo ně.

Jedním z mnoha dílčích cílů výzkumného šetření bylo také vyšetřit, zda vůbec mají vybraní žáci 2. stupně ZŠ v okrese Blansko založený profil na nějaké sociální síti, a pokud ano, v kolika letech si ho založili.

Cílem bylo také zjistit, jakou sociální síť nejčastěji používají, a to i přesto, že se tento výzkumný problém vyskytl už v několika jiných výzkumech. Jsme toho názoru, že se nabídka sociálních sítí mění, čímž se mění i jejich oblíbenost.

Dalším dílčím cílem bylo zjistit, kolik času denně tráví vybraní žáci 2. stupně ZŠ v okrese Blansko na sociálních sítích, ačkoliv už byl cílem jiných výzkumů. Domníváme se, že délka trávení času na sociálních sítích se neustále mění a je potřeba tento problém stále sledovat. Také jsme zjišťovali, z jakého důvodu se ve volném čase věnují právě sociálním sítím.

Dílčím cílem bylo rovněž zjištění, jakým jiným volnočasovým aktivitám se věnují. Dotazovali jsme se i na to, zda se někdy žáci 2. stupně ZŠ v okrese Blansko účastnili tábora nebo festivalu spojených se sociálními sítěmi (např. 4CAMPS, popř. Utubering).

Po stanovení cílů je žádoucí stanovit výzkumné otázky. Zvolili jsme deskriptivní výzkumné otázky, které mají za cíl zjistit a popsat danou situaci (Gavora, 2010, s. 56).

Deskriptivní výzkumné otázky:

- Jakým volnočasovým aktivitám se vybraní žáci věnují ve svém volném čase?

- Navštěvují nějaký zájmový kroužek?
- Mají založený profil na sociální síti?
- Jakou sociální síť používají nejčastěji?
- Kolik času denně průměrně tráví na sociálních sítích?
- Jakým aktivitám se věnují na sociálních sítích?
- Jaká rizika podle nich vyplývají z používání sociálních sítí?
- Jaká pozitiva podle nich vyplývají z používání sociálních sítí?
- Účastnili se někdy tábora zaměřeného na sociální síť (např. 4CAMPS)?
- Účastnili se někdy festivalu zaměřeného na sociální síť (např. Utubering)?

6.2 Výběr vzorku do výzkumného šetření

V této kapitole popíšeme postup při výběru základního vzorku respondentů do výzkumného šetření, které jsme zaměřili na žáky 2. stupně ZŠ, neboť se domníváme, že tato věková skupina tráví mnoho času na sociálních sítích a je jimi velmi ovlivněna.

Pro výzkumné šetření jsme zvolili žáky 6., 7., 8. a 9. ročníků ZŠ a kvůli uzavření škol bylo realizováno online formou – prostřednictvím sociálních sítí Facebook a Instagram. Kontaktovali jsme je s prosbou o vyplnění dotazníku a jeho přeposlání spolužákům pomocí facebookových skupin, messengeru a direct message. Dále jsme kontaktovali dva pedagogy, kteří dotazník dále rozšířili mezi své studenty. Jednalo se tedy o náhodný výběr vzorku.

Výzkumného šetření se zúčastnilo 110 respondentů z Jihomoravského kraje, přesněji z okresu Blansko.

6.3 Metoda výzkumného šetření

Vzhledem k předpokládanému počtu respondentů bylo výzkumné šetření orientováno kvantitativně a jako metodu jsme zvolili dotazování pomocí výzkumného nástroje dotazníku. Jedná se o „*způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí*“ (Gavora, 2010, s. 121).

Dotazník jsme sestavili v elektronické podobě pomocí formulářů Google a následně rozšířili mezi žáky ZŠ pomocí sociálních sítí a prostřednictvím oslovených pedagogů. Jelikož jsme chtěli získat upřímné odpovědi, zvolili jsme formu anonymního dotazníkového šetření.

Dotazník je sestaven z 21 položek, z nichž první čtyři jsou cíleny na demografické údaje. Obsahuje jednu otevřenou otázku, kdy respondenti doplňovali svůj věk. Dále je zde zařazeno osm uzavřených položek, z nichž u pěti jde o výběrové dichotomické otázky, ve kterých jsou respondentům nabídnuty dvě odpovědi a zvolit mohou pouze jednu. Následují tři výběrové polynomické položky, jež nabízejí více než dvě odpovědi, avšak respondent může opět zvolit pouze jednu. V dotazníku je také zařazeno 12 polouzavřených položek (Chráška, Kočvarová, 2015, s. 44).

V šesté kapitole jsme stanovili cíle a problémy této práce. Popsali jsme postup při výběru vzorku respondentů a vysvětlili metodou sběru dat. Následující kapitola bude již věnována výsledkům, které jsme získali pomocí výzkumného šetření.

6.4 Interpretace výsledků dotazníkového šetření

V nynější podkapitole se budeme již zabývat výsledky našeho dotazníkového šetření, kterého se účastnilo 110 žáků. Výzkumný vzorek tvořilo 32 žáků z 6. tříd, 29 žáků ze 7., 24 žáků z 8. a 25 žáků z 9. tříd. Z toho 70 dívek a 40 chlapců.

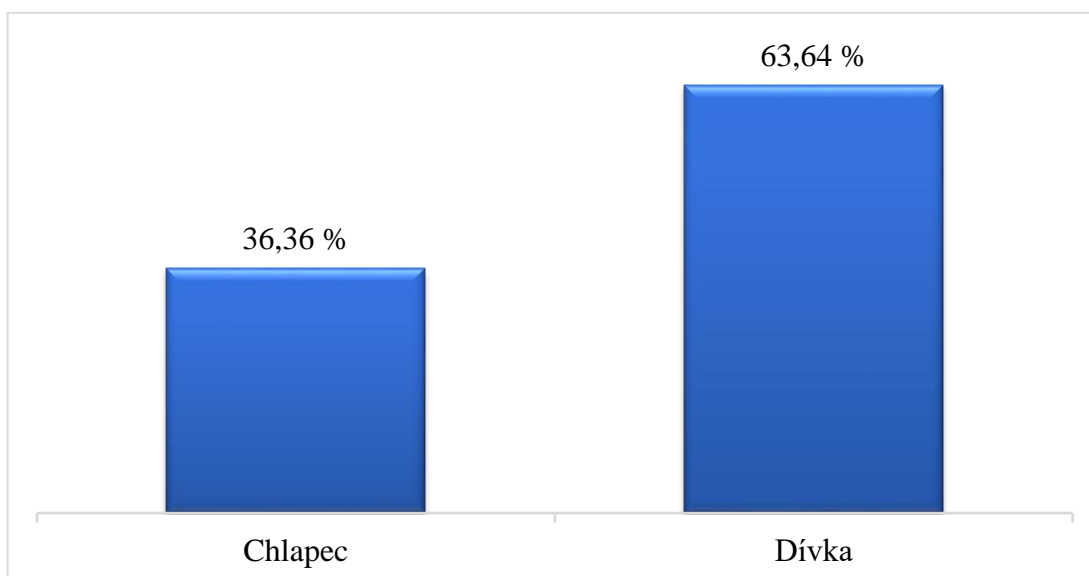
Veškeré zjištěné výsledky jsou zaznamenány v tabulkách, kde jsou uvedeny absolutní četnosti. Tabulky obsahují četnost odpovědí podle tříd a celkovou četnost. Výsledky jsou poté znázorněny pomocí grafů, kde jsou uvedeny relativní četnosti. Pro znázornění hodnot jsme zvolili skupinové sloupcové grafy.

Položka č. 1: Pohlaví respondentů

V první položce dotazníku jsme zjišťovali pohlaví respondentů. Do dotazníkového šetření se zapojily převážně dívky. Z celkového počtu 110 respondentů se jednalo o 70 (63,64 %) dívek a 40 (36,36 %) chlapců.

Tabulka 1: Pohlaví respondentů 6.–9. tříd

Pohlaví respondentů	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Chlapec	10	4	11	15	40
Dívka	22	25	13	10	70

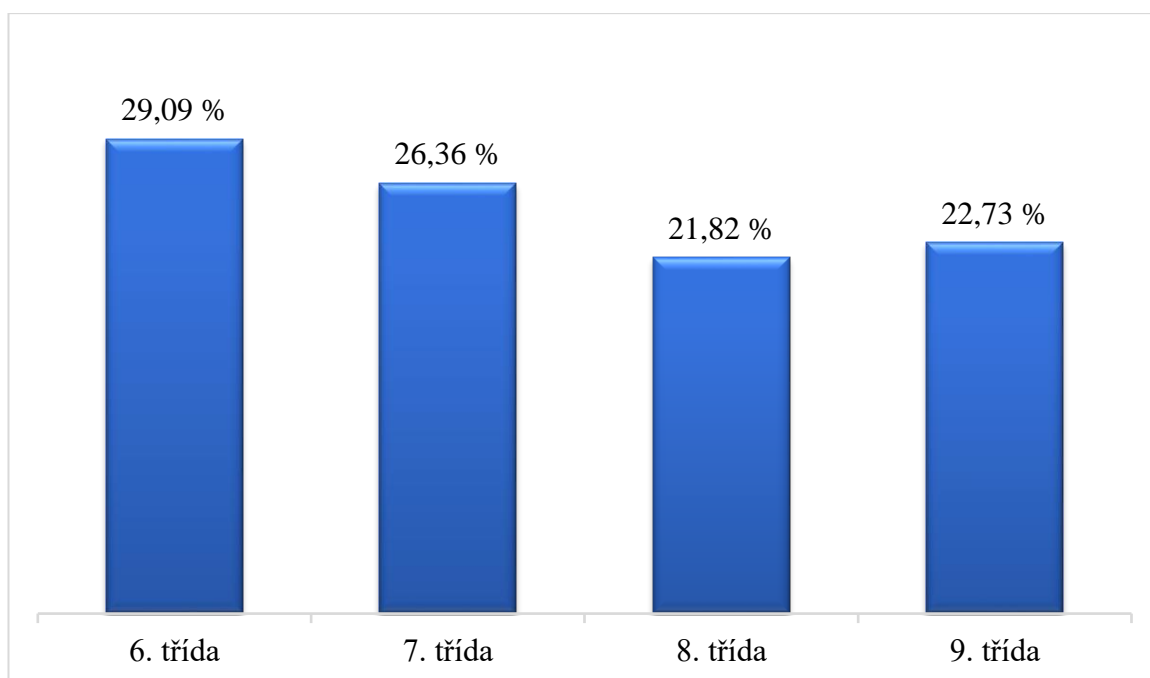
Graf 1: Pohlaví respondentů 6.–9. tříd

Položka č. 2: Zastoupení žáků podle ročníků

Dotazníkové šetření bylo cíleno na žáky 6.–9. tříd, proto druhá položka měla přinést odpovědi na otázku, do kterého ročníku respondenti docházejí. Nejčastěji se zapojili žáci z 6. tříd – 32 (29,09 %) žáků. Nejméně početnou skupinou byla 8. třída, šlo o pouhých 24 (21,82 %) žáků.

Tabulka 2: Zastoupení žáků podle ročníků

Zastoupení žáků podle ročníků	Počet respondentů		
	Chlapec	Dívka	Σ
6. třída	10	22	32
7. třída	4	25	29
8. třída	11	13	24
9. třída	15	10	25

Graf 2: Zastoupení žáků podle ročníků

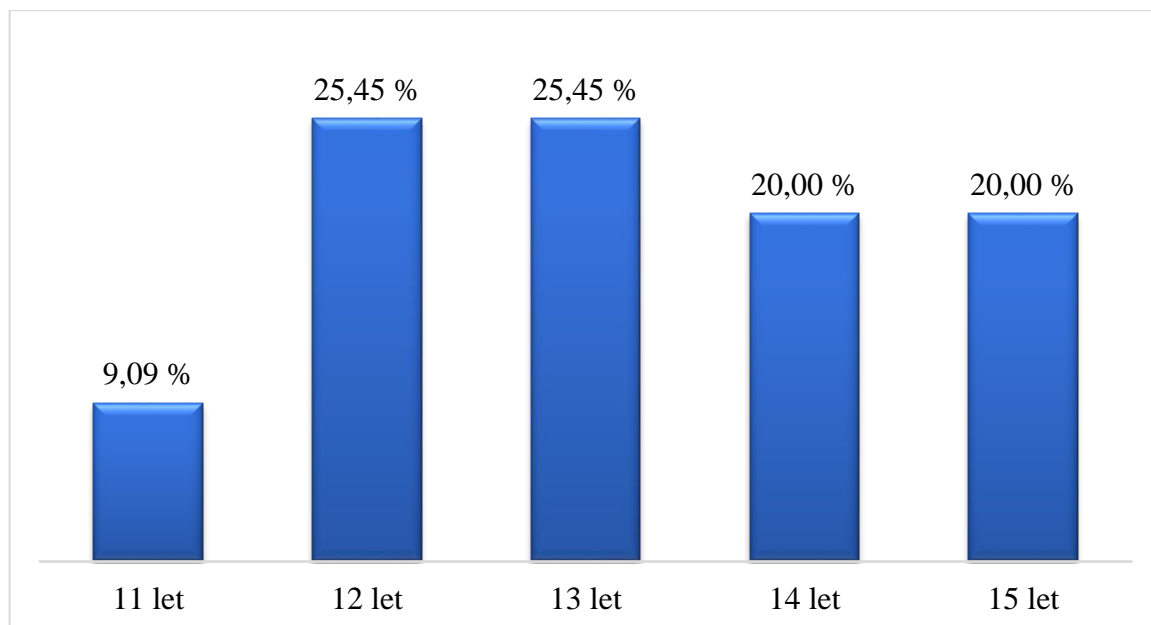
Položka č. 3: Věk respondentů

V další položce jsme se žáků dotazovali na jejich aktuální věk, přičemž nejvíce respondentů uvedlo, že jsou ve věku 12 a 13 let – 12letých bylo 28 (25,45 %), stejně jako 13letých.

Tabulka 3: Věk respondentů

Věk respondentů	Počet respondentů
11 let	10
12 let	28
13 let	28
14 let	22
15 let	22

$\Sigma 110$

Graf 3: Věk respondentů

Položka č. 4: Na jaké sociální síti máš vytvořený profil?

Další položka zjišťovala, na jakých sociálních sítích mají žáci založený profil. Výsledky ukazují, že všichni dotázaní žáci mají vytvořený profil alespoň na jedné sociální síti. Dominuje mezi nimi sociální síť Instagram, na které má vytvořen profil 98 (89,09 %) žáků.

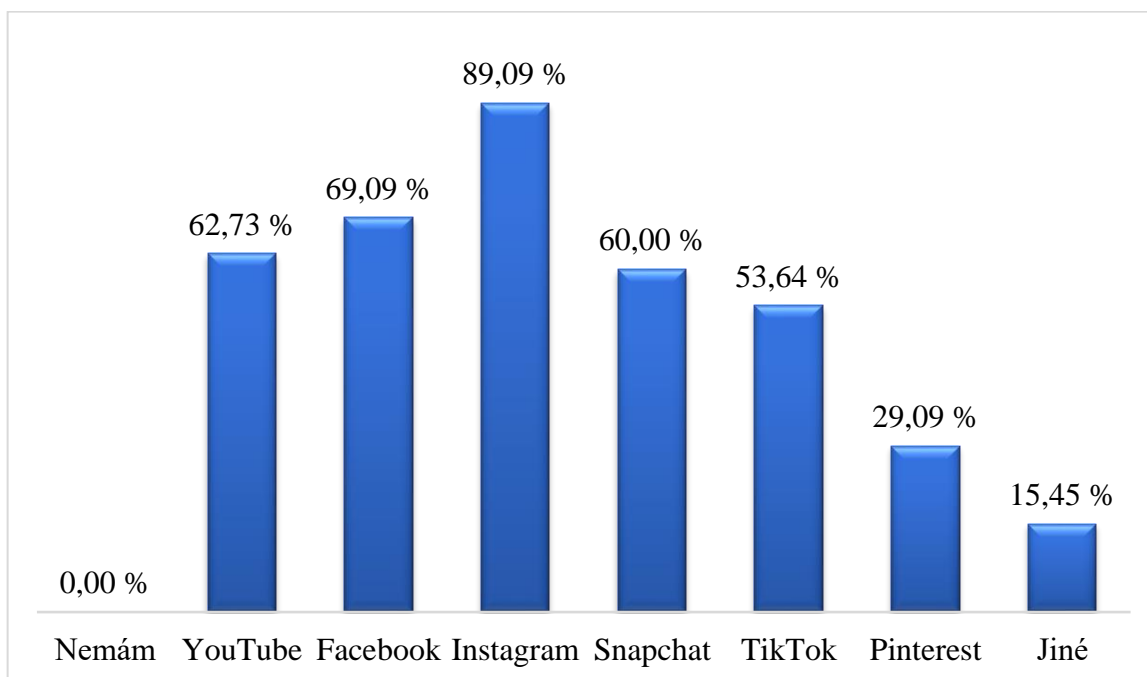
Někteří z žáků uvedli, že mají založený profil i na jiných než dotazovaných sociálních sítích. Jedná se o sociální sítě Messenger, Twitch, Twitter, Wattpad a Reddit, četnost je uvedena pod tabulkou.

Tabulka 4: Vytvořené profily na sociálních sítích

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Nemám	0	0	0	0	0
YouTube	15	19	17	18	69
Facebook	16	20	18	22	76
Instagram	28	25	21	24	98
Snapchat	15	14	17	20	66
TikTok	17	18	17	7	59
Pinterest	9	8	6	9	32
Jiné	5	5	3	4	17

Jiné:

- Messenger 6 (5,45 %)
- Twitch 5 (4,55 %)
- Twitter 4 (3,64 %)
- Wattpad 1 (0,91 %)
- Reddit 1 (0,91 %)

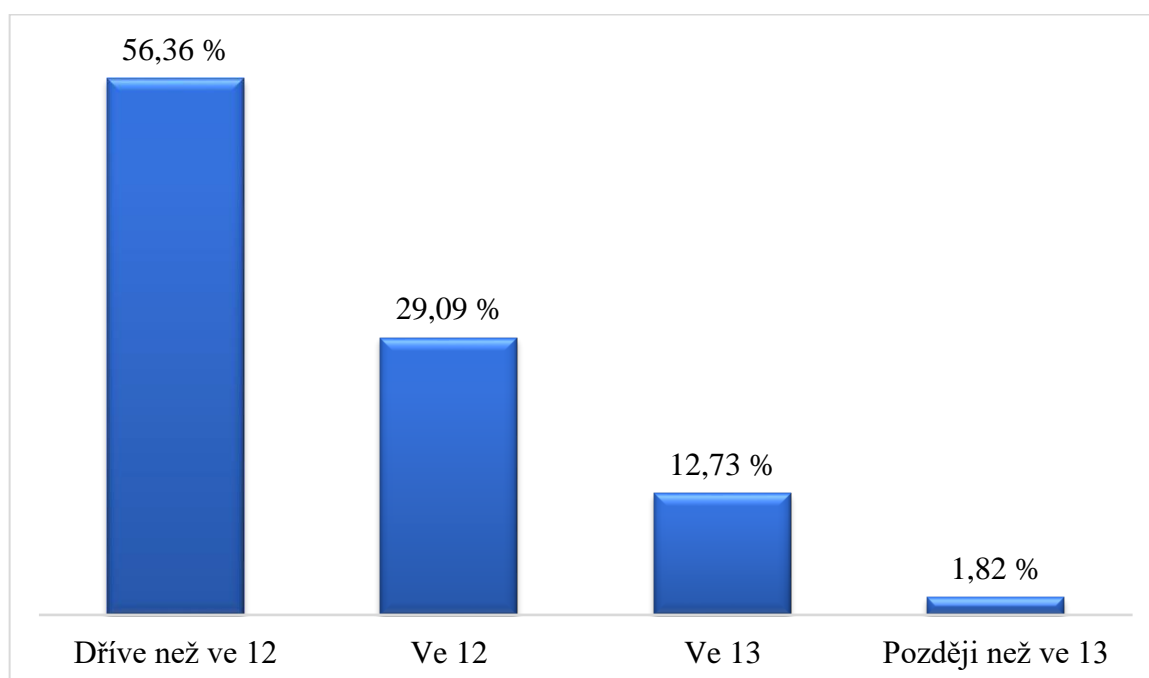
Graf 4: Vytvořené profily na sociálních sítích

Položka č. 5: V kolika letech sis účet na sociální síti založil/a?

Touto položkou jsme zjišťovali, v jakém věku začínají žáci sociální sítě užívat. Z tabulky a grafu je patrné, že více než polovina z nich si profil na sociální síti založila už před dovršením 12. roku. Jedná se o 62 (56,36 %) žáků, což je poměrně vysoký podíl, ačkoliv většina sociálních sítí má pro založení profilu stanovenou věkovou hranici 13 let. V tomto věku nebo později si podle šetření založilo profil 16 (14,55 %) respondentů.

Tabulka 5: Věk při založení profilu na sociální síti

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Dříve než ve 12	23	17	9	13	62
Ve 12	9	9	8	6	32
Ve 13	0	3	7	4	14
Později než ve 13	0	0	0	2	2

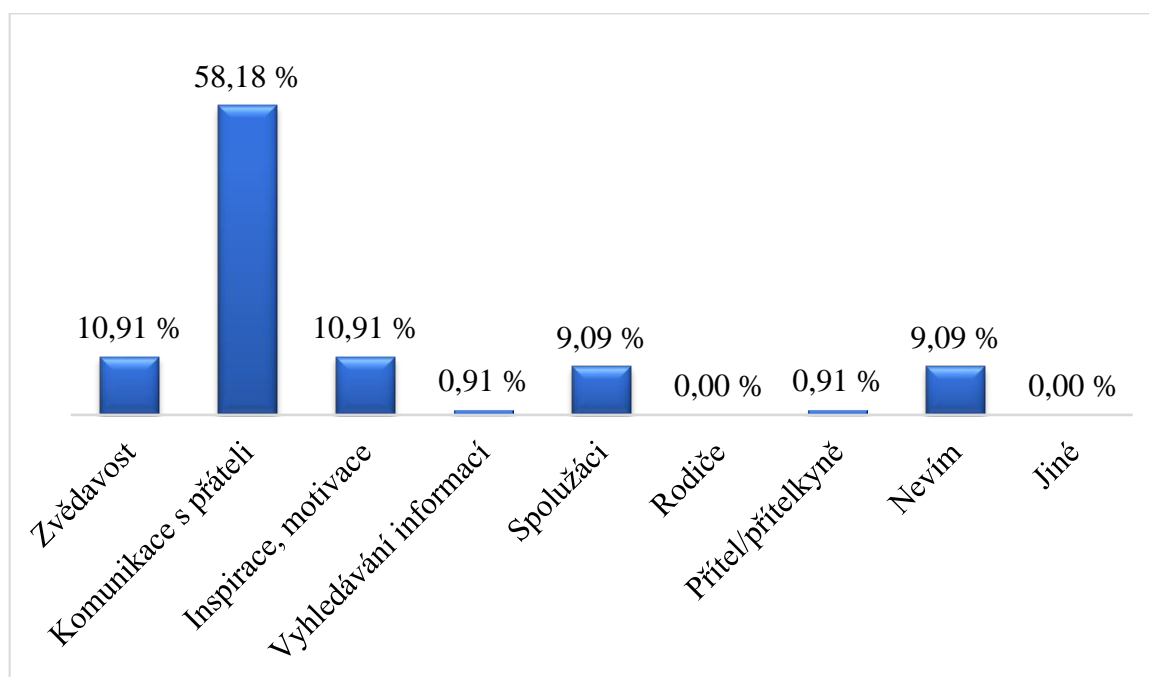
Graf 5: Věk při založení profilu na sociální síti

Položka č. 6: Z jakého důvodu sis účet na sociální síti založil/a?

V rámci šetření jsme se snažili zjistit, co je hlavním důvodem žáků k založení profilu na sociální síti. Pro více než polovinu dotázaných byla důvodem potřeba komunikace s přáteli. Tuto variantu zvolilo 64 (58,18 %) žáků. Dalším důvodem založení profilu je inspirace nebo motivace, kterou uvedlo 12 (10,91 %) žáků, ale podle 12 (10,91 %) žáků i zvědavost, 10 (9,09 %) respondentů v dotazníku uvedlo, že neví, z jakého důvodu si profil založilo.

Tabulka 6: Motivace k založení profilu na sociální síti

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Zvědavost	3	1	4	4	12
Komunikace s přáteli	19	21	12	12	64
Inspirace, motivace	4	3	2	3	12
Vyhledávání informací	0	0	0	1	1
Spolužáci	3	1	5	1	10
Rodiče	0	0	0	0	0
Přítel/přítelkyně	0	0	0	1	1
Nevím	3	3	1	3	10
Jiné	0	0	0	0	0

Graf 6: Motivace k založení profilu na sociální síti

Položka č. 7: Jaký máš vztah k sociálním sítím?

Pomocí další otázky jsme šetřili vztah žáků k sociálním sítím. 64 (58,18 %) dotazovaných uvedlo, že je sociální sítě baví. Je zde ale dost žáků, kteří sociální sítě užívají pouze z nudy – 30 (27,27 %) respondentů.

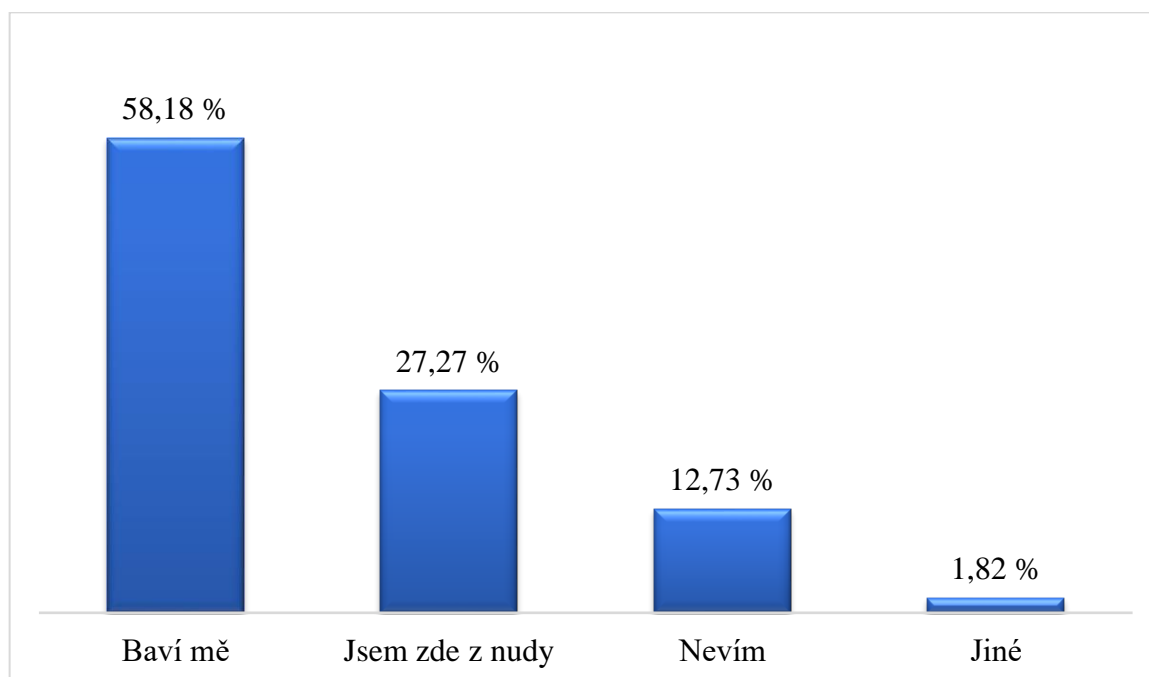
Dva žáci uvedli jinou odpověď, první z nich nemá žádný vztah k sociálním sítím a druhý žák sociální sítě nenávidí.

Tabulka 7: Vztah k sociálním sítím

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Baví mě	22	16	15	11	64
Jsem zde z nudy	6	7	6	11	30
Nevím	3	6	3	2	14
Jiné	1	0	0	1	2

Jiné:

- „Žádný“ 1 (0,91 %)
- „Nenávidím sociální sítě“ 1 (0,91 %)

Graf 7: Vztah k sociálním sítím

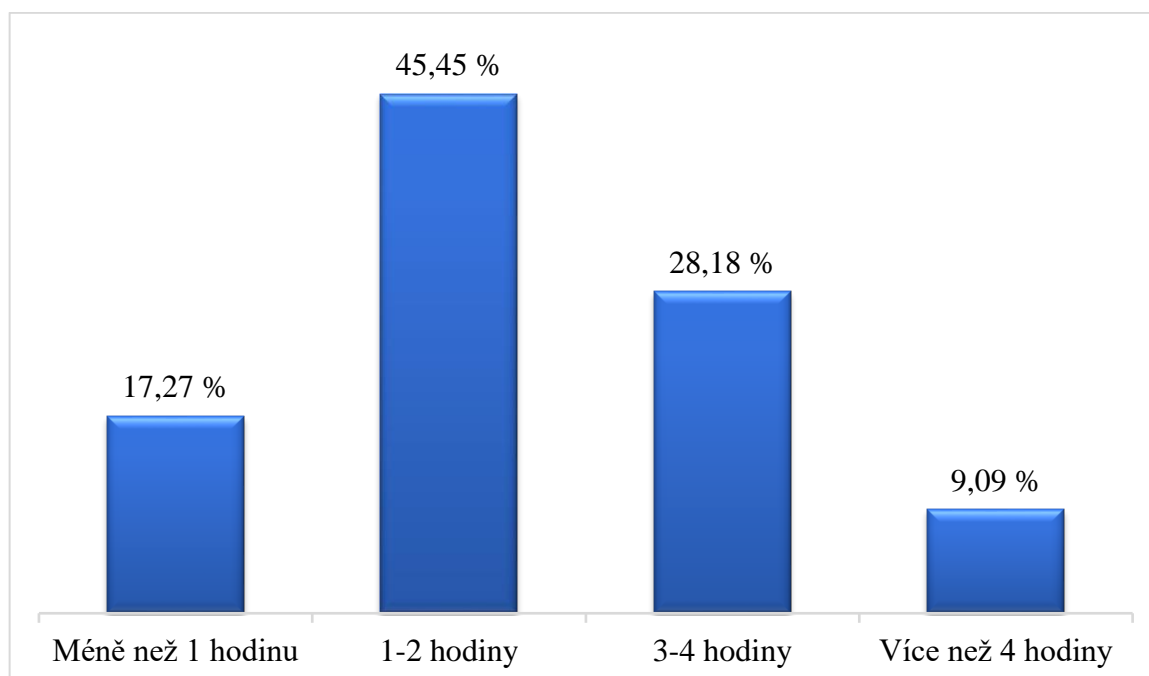
Položka č. 8: Kolik času denně průměrně strávíš na sociálních sítích?

Vzhledem k oblibě sociálních sítí nás zajímalo, kolik času na nich žáci tráví. Pouhých 19 (17,27 %) ze 110 respondentů na sociálních sítích stráví méně než hodinu, 50 (45,45 %) dotazovaných průměrně stráví na sociálních sítích 1–2 hodiny denně.

Alarmující může být počet 41 (37,27 %) žáků, kteří na sociálních sítích stráví v průměru více než tři hodiny denně.

Tabulka 8: Čas strávený na sociálních sítích

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Méně než hodinu	11	3	3	2	19
1–2 hodiny	11	16	9	14	50
3–4 hodiny	10	7	8	6	31
Více než 4 hodiny	0	3	4	3	10

Graf 8: Čas strávený na sociálních sítích

Položka č. 9: Na jaké sociální síti trávíš nejvíce času?

Nejvyužívanějšími sociálními sítěmi jsme se zabývali v podkapitole 1.3, avšak jejich oblíbenost se neustále mění. Proto jsme se rozhodli zjistit aktuálně oblíbené síť mezi žáky 6.–9. tříd.

Do nejvyužívanějších sociálních sítí se řadí bezesporu Instagram, na kterém tráví nejvíce času 44 (40 %) žáků, poté síť YouTube se 41 respondenty (37,27 %).

Překvapujícím výsledkem je umístění Facebooku. Užívají ho pouze dva žáci (1,82 %), i když se podle průzkumů z podkapitoly 1.3 řadil mezi nejvyužívanější.

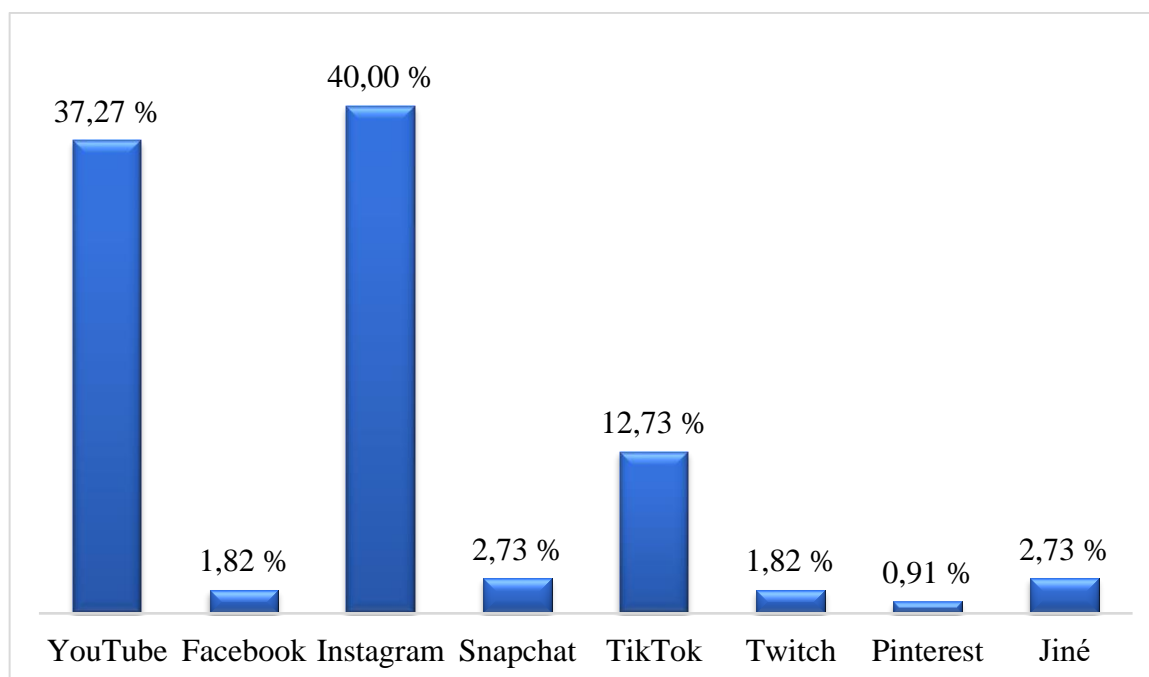
Tři žáci uvedli jinou než navrhované sociální sítě, a to Messenger.

Tabulka 9: Nejvyužívanější sociální síť

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
YouTube	13	10	10	8	41
Facebook	0	1	0	1	2
Instagram	8	16	7	13	44
Snapchat	2	0	0	1	3
TikTok	5	1	6	2	14
Twitch	0	1	1	0	2
Pinterest	1	0	0	0	1
Jiné	3	0	0	0	3

Jiné:

- „Messenger“ 3 (2,73 %)

Graf 9: Nejvyužívanější sociální síť

Položka č. 10: Jakým aktivitám se věnuješ na sociálních sítích?

V položce č. 7 jsme se dozvěděli, že většina žáků si profil zakládala pro to, aby mohla komunikovat s přáteli. Není tedy překvapující, že 87 (79,09 %) respondentů se této činnosti aktivně věnuje. Další velmi oblíbenou aktivitou je sledování videí, které uvedlo 72 (65,45 %) žáků. Pozitivním zjištěním může být, že pouze tři respondenti (2,73 %) využívají sociální sítě k seznamování.

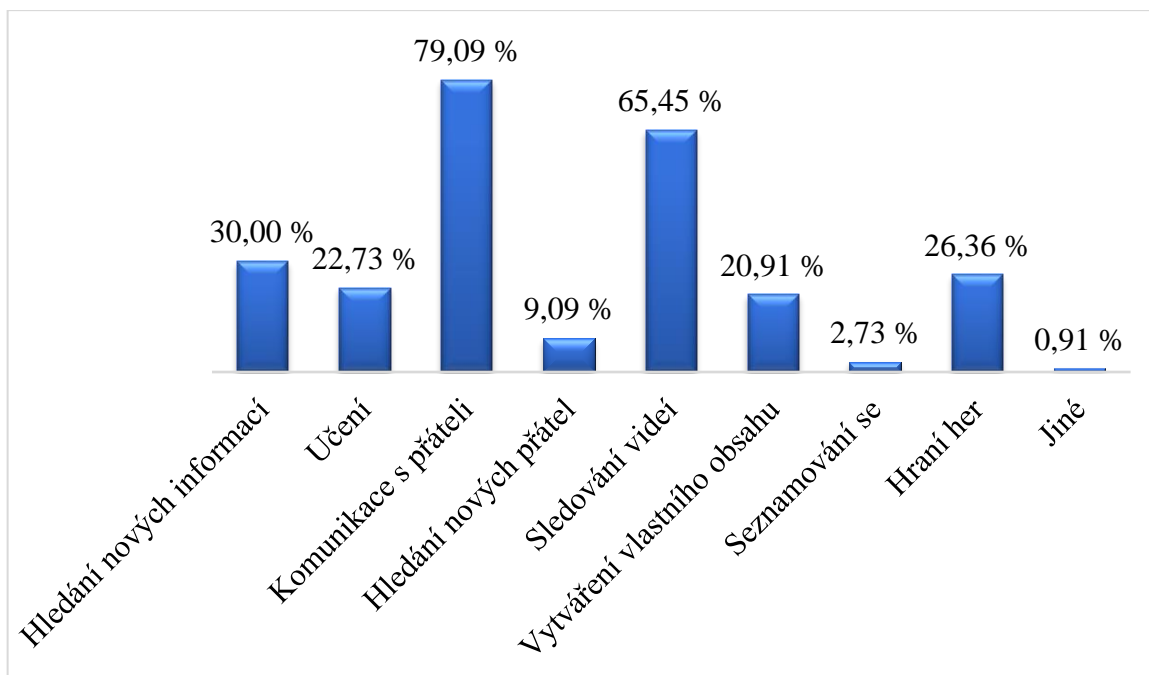
Jeden z žáků využil možnost jiné odpovědi, sociální sítě užívá k nalezení inspirace.

Tabulka 10: Aktivity na sociálních sítích

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Hledání nových informací	9	5	7	12	33
Učení	6	5	6	8	25
Komunikace s přáteli	26	25	16	20	87
Hledání nových přátel	3	2	4	1	10
Sledování videí	16	18	17	21	72
Vytváření vlastního obsahu	3	11	3	6	23
Seznamování se	1	1	1	0	3
Hraní her (počítačové hry, online hry)	7	8	7	7	29
Jiné	1	0	0	0	1

Jiné:

- „Hledám inspiraci” 1 (0,91 %)

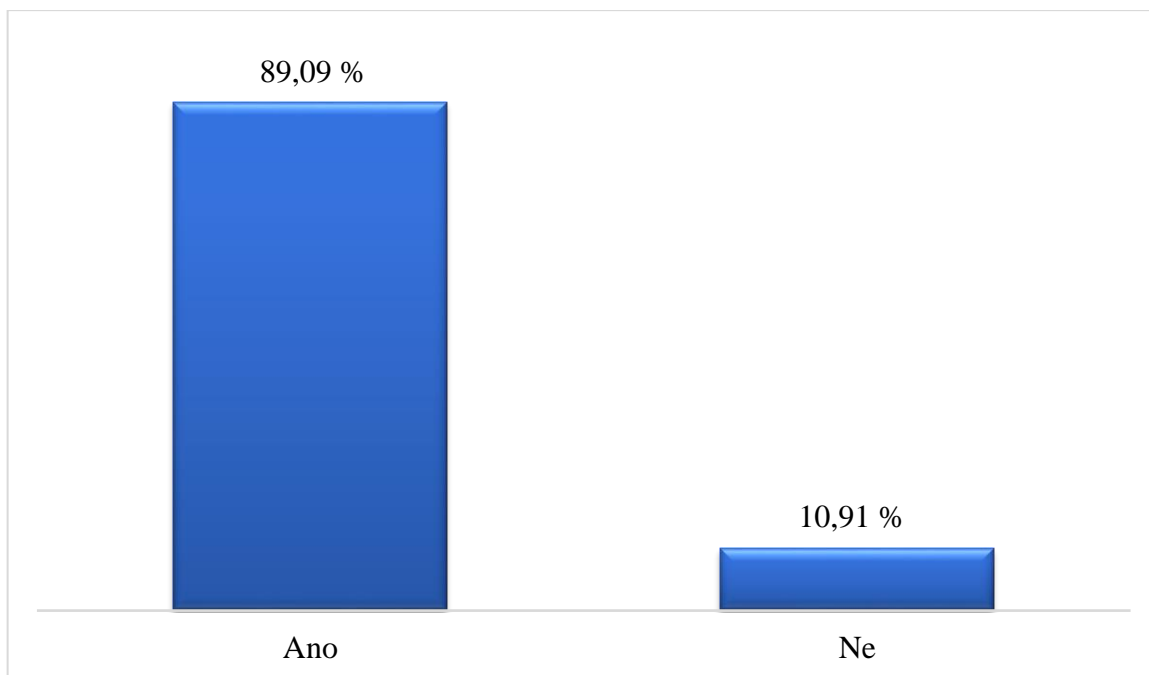
Graf 10: Aktivity na sociálních sítích

Položka č. 11: Máš nějaké povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí?

V další položce jsme se žáků dotazovali, zda mají nějaké povědomí o rizicích, která vyplývají z užívání sociálních sítí. Ze 110 respondentů zvolilo 98 (89,09 %) možnost ano a 12 (10,91 %) možnost ne. Je zde patrné, že hodně žáků o možných rizicích vůbec neví.

Tabulka 11: Povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Ano	24	26	24	24	98
Ne	8	3	0	1	12

Graf 11: Povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí

Položka č. 12: Pokud ano, o která rizika se jedná?

V návaznosti na předchozí otázku jsme zjišťovali, o jakých rizicích mají studenti povědomí. Nejvíce žáků uvedlo vystupování pod falešnou identitou. Tuto možnost zodpovědělo 68 (61,82 %) respondentů. Dále 64 (58,18 %) žáků uvedlo krádež hesla, 61 (55,45 %) zesměšňování či ponižování, 59 (53,64 %) žáků závislost na sociálních sítích a 56 (50,91 %) respondentů zvolilo vulgární zprávy. Překvapujícím zjištěním pro nás bylo, že pouhých 29 (26,36 %) žáků má povědomí o zdravotních rizicích.

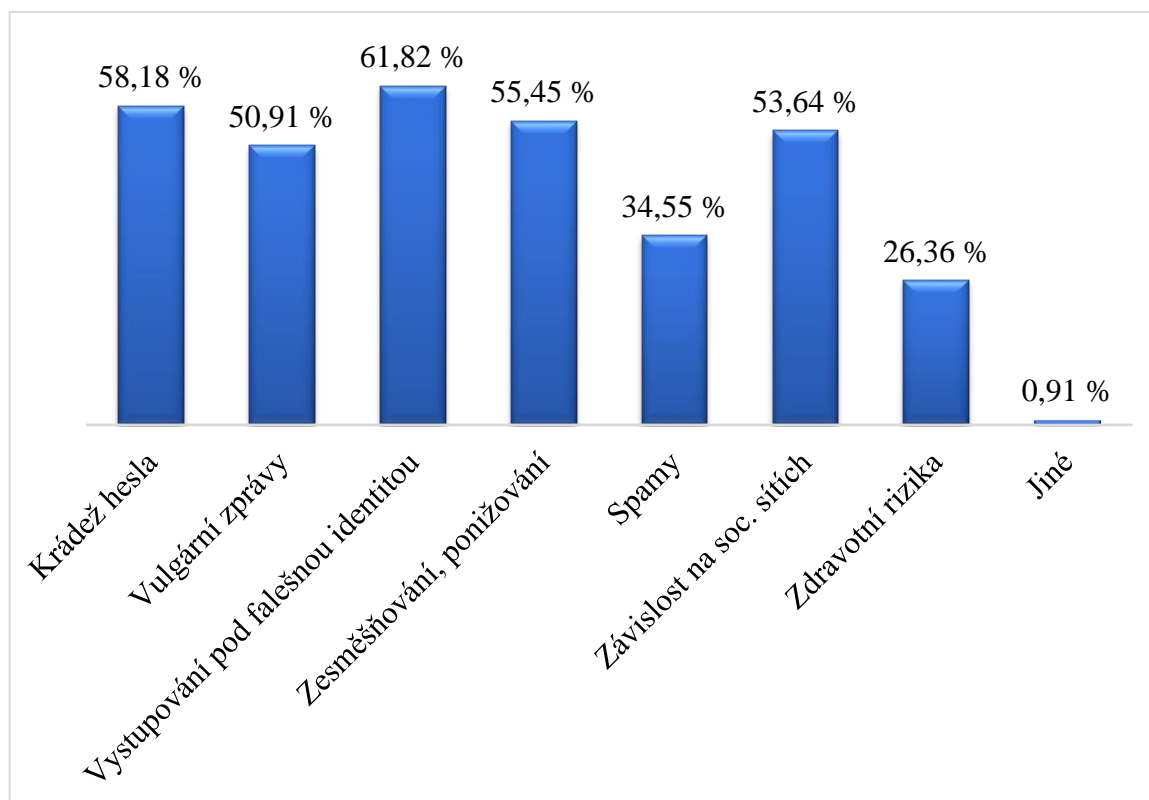
Jeden z dotazovaných doplnil možnosti rizik o fotomontáže.

Tabulka 12: Rizika vyplývající z užívání sociálních sítí

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Krádež hesla	13	17	18	16	64
Vulgární zprávy	17	14	15	10	56
Vystupování pod falešnou identitou	17	19	16	16	68
Zesměšňování, ponižování	18	16	14	13	61
Spamy	13	10	9	6	38
Závislost na sociálních sítích	15	15	12	17	59
Zdravotní rizika (např. zhoršení zraku)	8	10	7	4	29
Jiné	1	0	0	0	1

Jiné:

- „Fotomontáže“ 1 (0,91 %)

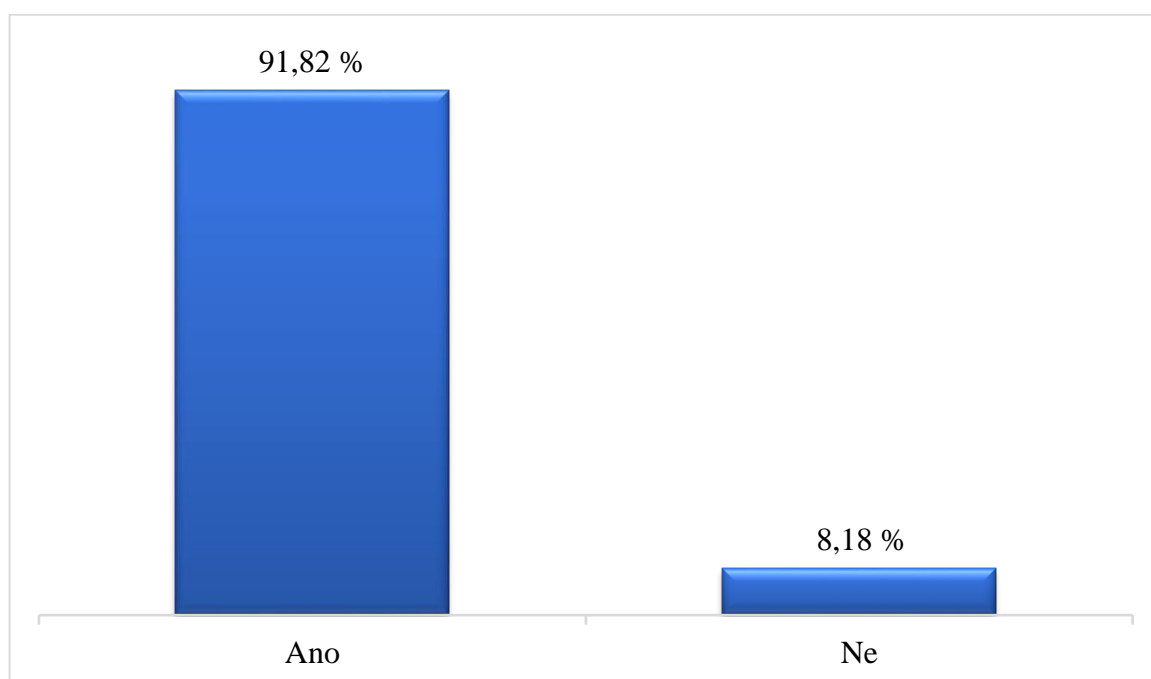
Graf 12: Rizika vyplývající z užívání sociálních sítí

Položka č. 13: Domníváš se, že ti sociální sítě přinášejí pozitiva?

V této položce jsme od žáků zjišťovali, zda jim sociální sítě přinášejí nějaká pozitiva. 101 (91,82 %) z nich odpovědělo ano. Pouhých devět (8,18 %) respondentů se domnívá, že jim sociální sítě žádná pozitiva nepřinášejí.

Tabulka 13: Názor na přínos sociálních sítí

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Ano	27	26	24	24	101
Ne	5	3	0	1	9

Graf 13: Názor na přínos sociálních sítí

Položka č. 14: Pokud ano, jaká pozitiva?

Největším přínosem je podle výsledků šetření komunikace, zvolilo ji 72 (65,45 %) žáků. 53 (48,18 %) respondentů pak uvedlo získání informací, 41 (37,27 %) žáků označilo jako pozitivum inspiraci nebo motivaci. Alarmujícím zjištěním je, že 34 (30,91 %) respondentů považuje za pozitivum získání nových přátel.

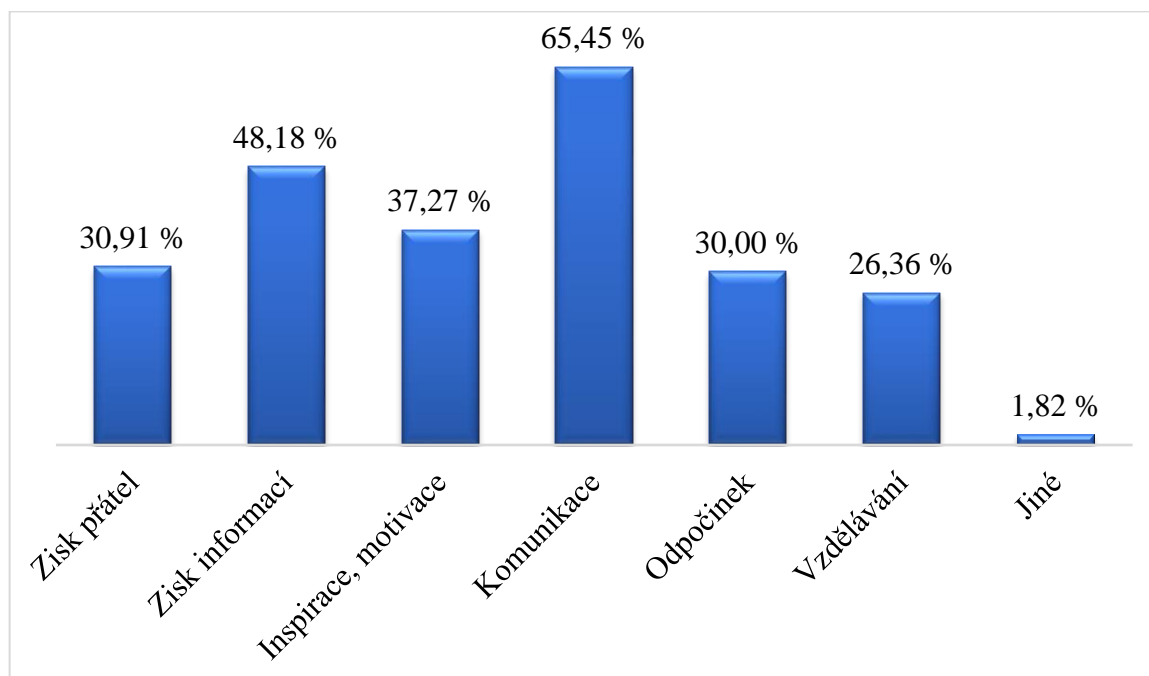
Dva žáci zvolili možnost jiné odpovědi – jeden uvedl, že se díky sociálním sítím nenudí a druhý považuje jako pozitivum knihy zdarma.

Tabulka 14: Pozitiva vyplývající z užívání sociálních sítí

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Zisk přátel	10	9	9	6	34
Zisk informací	14	10	13	16	53
Inspirace, motivace	14	11	4	12	41
Komunikace	18	20	15	19	72
Odpočinek	6	6	9	12	33
Vzdělávání	6	5	8	10	29
Jiné	0	0	1	1	2

Jiné:

- „Nenudím se” 1 (0,91 %)
- „Knihy zdarma” 1 (0,91 %)

Graf 14: Pozitiva vyplývající z užívání sociálních sítí

Položka č. 15: Jakým aktivitám se věnuješ ve volném čase?

V této položce jsme se zaměřili na volný čas žáků, dotazovali jsme se, jakým aktivitám se v něm věnují. Velmi milým zjištěním bylo, že 81 (73,64 %) žáků se věnuje ve volném čase sportu. Druhou nejčastější aktivitou je trávení volného času s kamarády, kdy tuto možnost zvolilo 76 (69,09 %) žáků, 72 (65,45 %) žáků pak zvolilo poslech hudby. Dalším příjemným zjištěním bylo, že 68 (61,82 %) respondentů tráví čas s rodinou, která se tak umístila před sociálními sítěmi.

Žáci v dotazníkovém šetření zmínili spoustu jiných aktivit, které jsou uvedeny pod tabulkou.

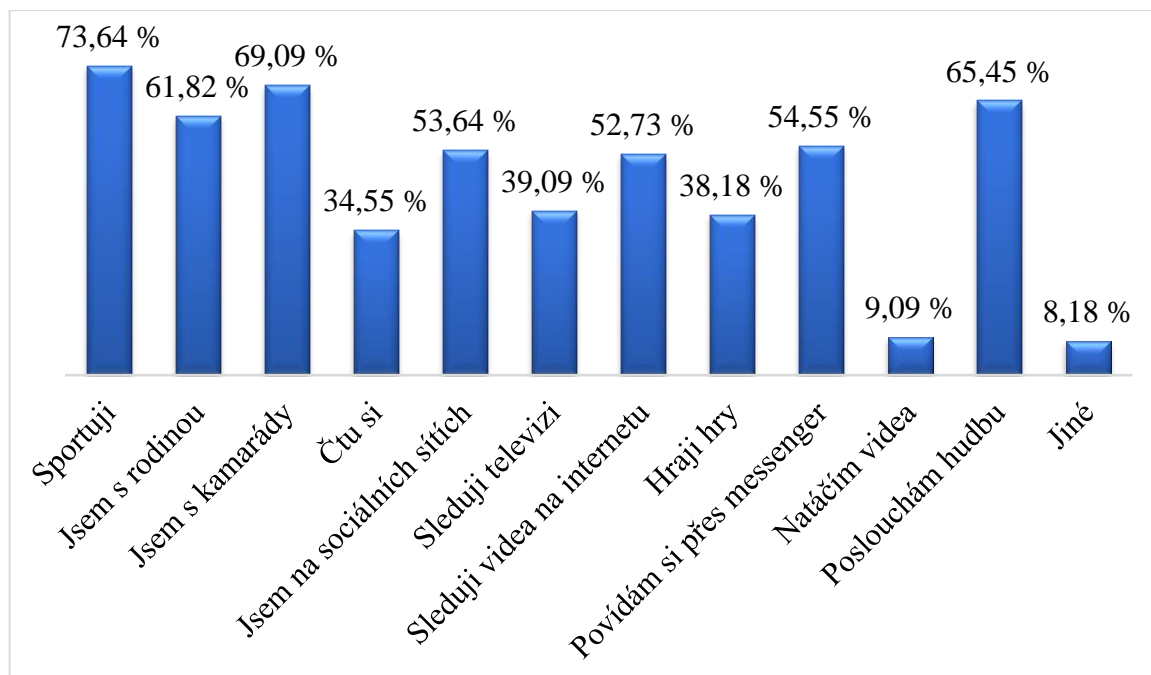
Tabulka 15: Aktivity ve volném čase

Možnosti odpovědí	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Sportuji	25	24	14	18	81
Jsem s rodinou	23	19	13	13	68
Jsem s kamarády	22	17	20	17	76
Čtu si	9	10	10	9	38
Jsem na sociálních sítích	16	16	11	16	59
Sleduji televizi	16	9	12	6	43
Sleduji videa na internetu	14	14	16	14	58
Hraju hry (počítačové hry, online hry)	12	6	12	12	42
Povídám si přes messenger	17	16	12	15	60
Natáčím videa	5	1	2	2	10
Poslouchám hudbu	15	21	16	20	72
Jiné	2	2	0	5	9

Jiné:

- „Dívám se na Netflix” 1 (0,91 %)
- „Hledám informace, která mě zajímají (fyzika, feminismus, psychologie)” 1 (0,91 %)
- „Hraju na klavír” 1 (0,91 %)
- „Chodím do kroužků” 1 (0,91 %)
- „Jezdím na koni” 1 (0,91 %)

- „Maluju a hraju na kytaru” 1 (0,91 %)
- „Trénuji taneční skupinu” 1 (0,91 %)
- „Učím se” 1 (0,91 %)
- „Zpívám” 1 (0,91 %)

Graf 15: Aktivity ve volném čase

Položka č. 16: Navštěvuješ nějaký zájmový kroužek?

V této položce jsme zjišťovali, zda žáci 6.–9. tříd navštěvují nějaký zájmový kroužek. Podle výsledků dochází 62 (56,36 %) žáků do sportovně zaměřeného kroužku. 27 (24,55 %) dotazovaných dochází do hudebního kroužku a pouhých 21 (19,09 %) žáků nenavštěvuje žádný zájmový kroužek.

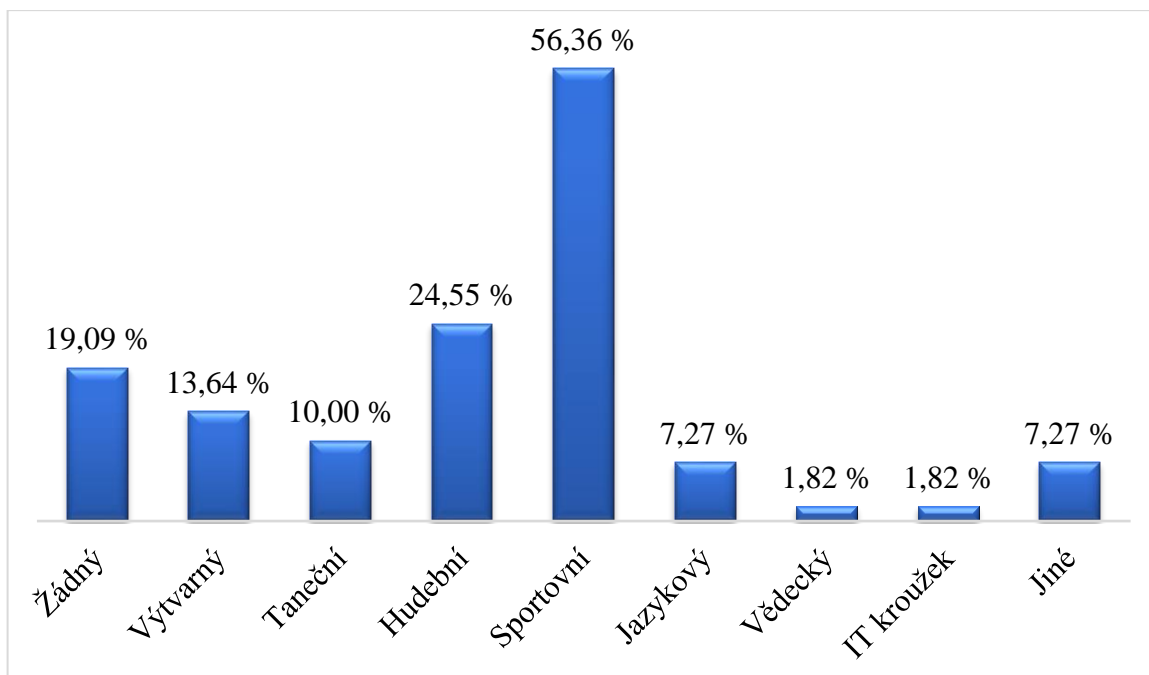
Žáci opět využili možnosti jiné odpovědi, jedná se o osm žáků s různě zaměřenými kroužky, které jsou uvedené pod tabulkou.

Tabulka 16: Účast na zájmových kroužcích

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Žádný	3	5	4	9	21
Výtvarný	6	4	1	4	15
Taneční	4	6	0	1	11
Hudební	9	6	8	4	27
Sportovní	23	17	10	12	62
Jazykový	4	3	0	1	8
Vědecký	1	0	1	0	2
IT kroužek	2	0	0	0	2
Jiné	3	2	1	2	8

Jiné:

- „Dramatický“ 1 (0,91 %)
- „Fitko“ 1 (0,91 %)
- „Literární“ 1 (0,91 %)
- „Pingpongový“ 2 (1,82 %)
- „Skaut“ 2 (1,82 %)
- „Zahradkářský“ 1 (0,91 %)

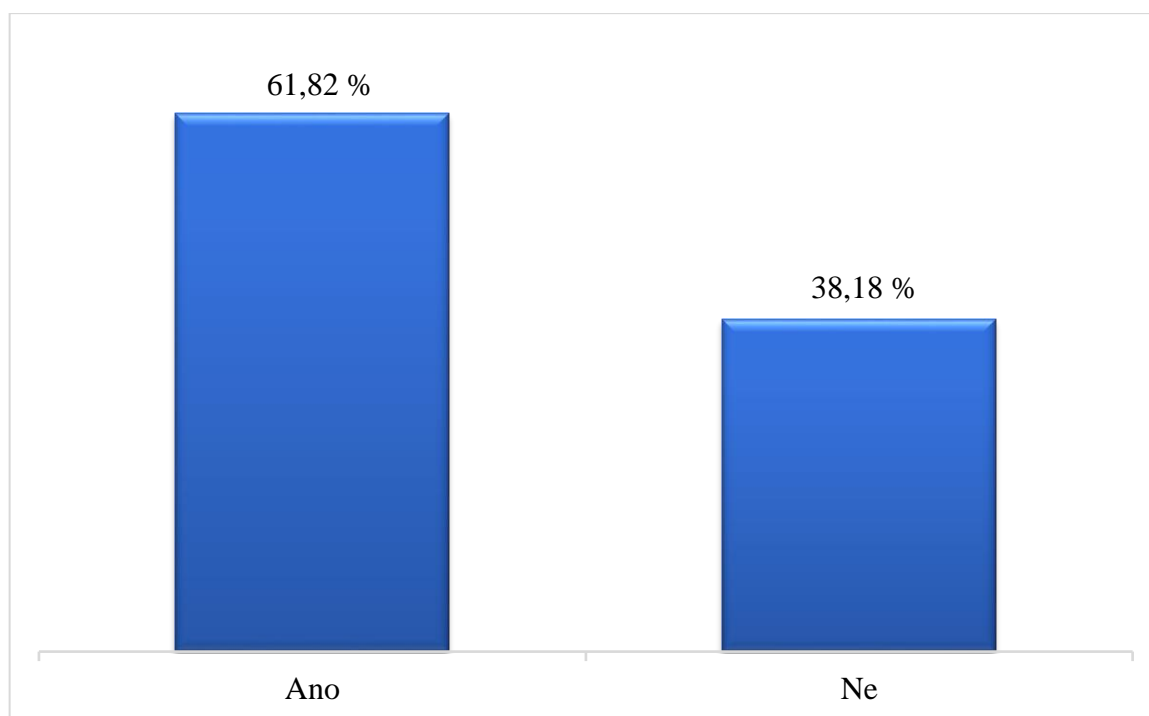
Graf 16: Účast na zájmových kroužcích

Položka č. 17: Jezdíš na tábory?

V další položce jsme ověřovali, zda jsou pro současnou mládež stále atraktivní tábory. Z dotazníků vyplynulo, že tábory stále hojně využívají. Uvedlo to 68 (61,82 %) respondentů. Z tabulky je patrné, že se táborů zúčastňují převážně mladší žáci.

Tabulka 17: Účast na táborech

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Ano	26	21	10	11	68
Ne	6	8	14	14	42

Graf 17: Účast na táborech

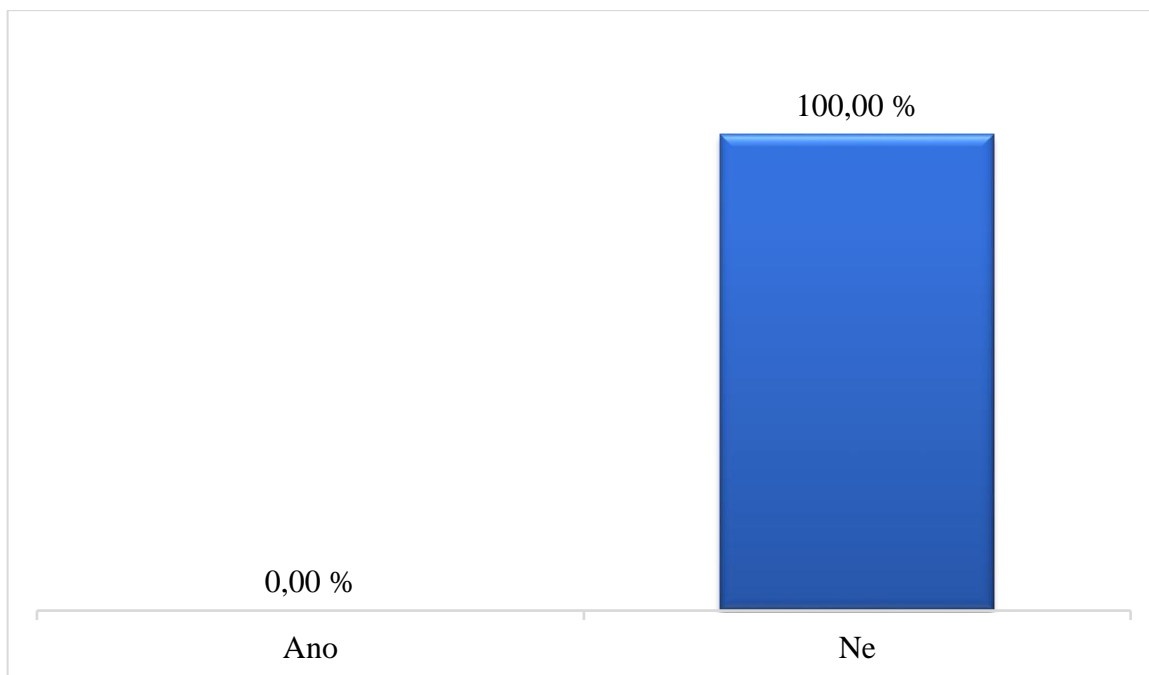
Položka č. 18: Byl/a jsi někdy na táboře zaměřeném na technologie nebo online služby (např. CraftCamp, InstaCamp, PlayCamp, VideoCamp, GeekCamp apod.)? Pokud ano, na co byl zaměřen?

Vzhledem k zaměření tématu naší bakalářské práce jsme zjišťovali, zda se žáci zúčastňují táborů, které propojují klasické táborové aktivity s aktivitami zaměřenými na sociální sítě, technologie či online služby.

Vyšlo najevo, že žáci na tento typ táborů nejezdí. Vystává tedy otázka pro případné další zkoumání: Vědí vůbec o existenci těchto táborů nebo o ně nejeví žádný zájem?

Tabulka 18: Účast na táborech zaměřených na technologie a online služby

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Ano	0	0	0	0	0
Ne	32	29	24	25	110

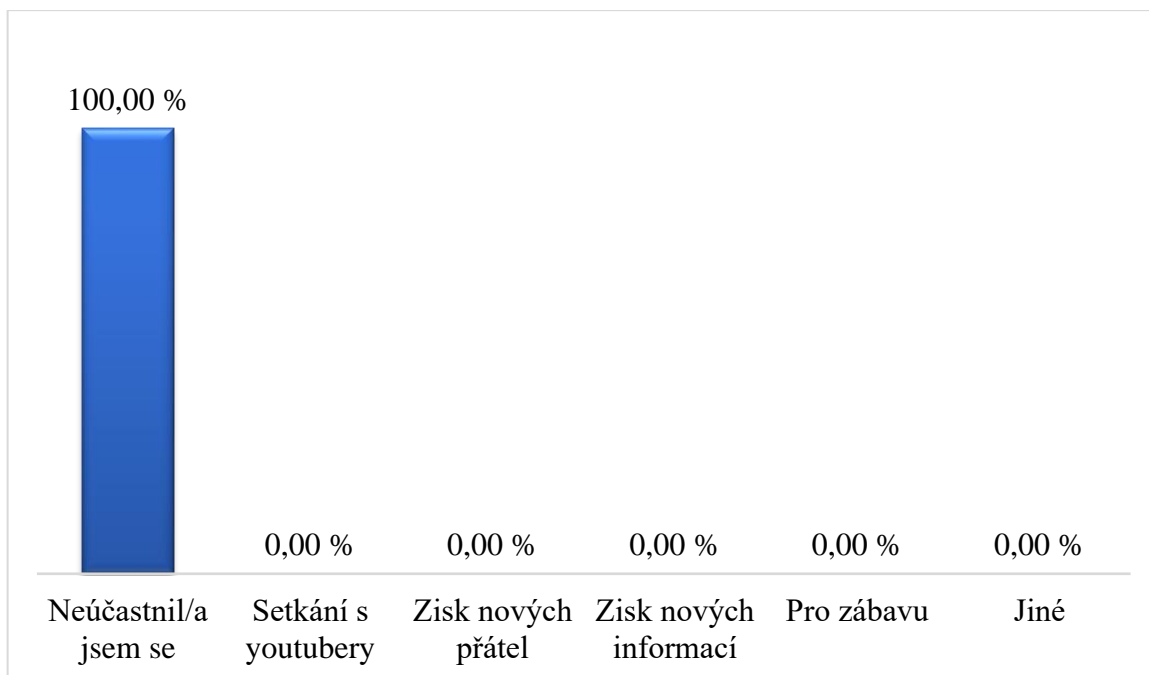
Graf 18: Účast na táborech zaměřených na technologie a online služby

Položka č. 19: Z jakého důvodu ses takového tábora účastnil/a?

Jak jsme v předchozí položce zjistili, žádný z respondentů se podobného tábora nikdy nezúčastnil.

Tabulka 19: Důvod účasti na táboře zaměřeném na technologie či online služby

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Neúčastnil/a jsem se	32	29	24	25	110
Setkání s youtubery	0	0	0	0	0
Zisk nových přátel	0	0	0	0	0
Zisk nových informací	0	0	0	0	0
Pro zábavu	0	0	0	0	0
Jiné	0	0	0	0	0

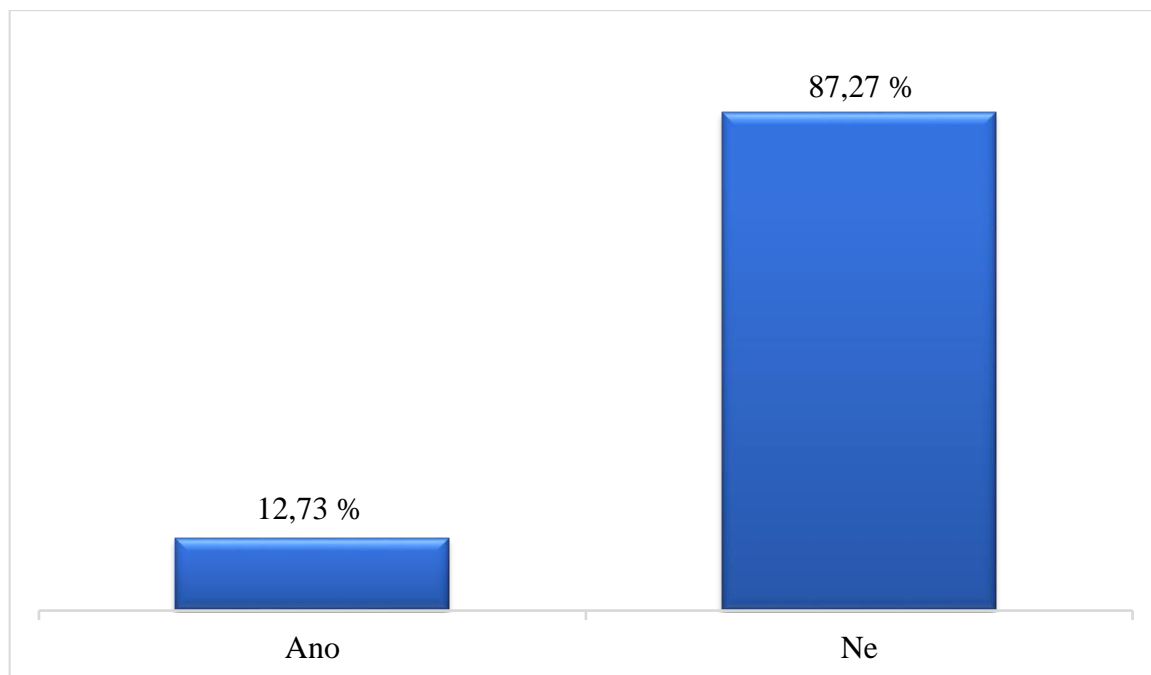
Graf 19: Důvod účasti na táboře zaměřeném na technologie či online služby

Položka č. 20: Byl/a jsi někdy na festivalu zaměřeném na online služby? (např. Utubering, Kamiq You Fest)

Další otázkou v dotazníkovém šetření jsme zkoumali, zda se žáci zúčastňují festivalů se zaměřením na sociální sítě. Z celkového počtu respondentů se některého z nich zúčastnilo pouhých 14 (12,73 %).

Tabulka 20: Účast na festivalu zaměřeném na online služby

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Ano	3	4	3	4	14
Ne	29	25	21	21	96

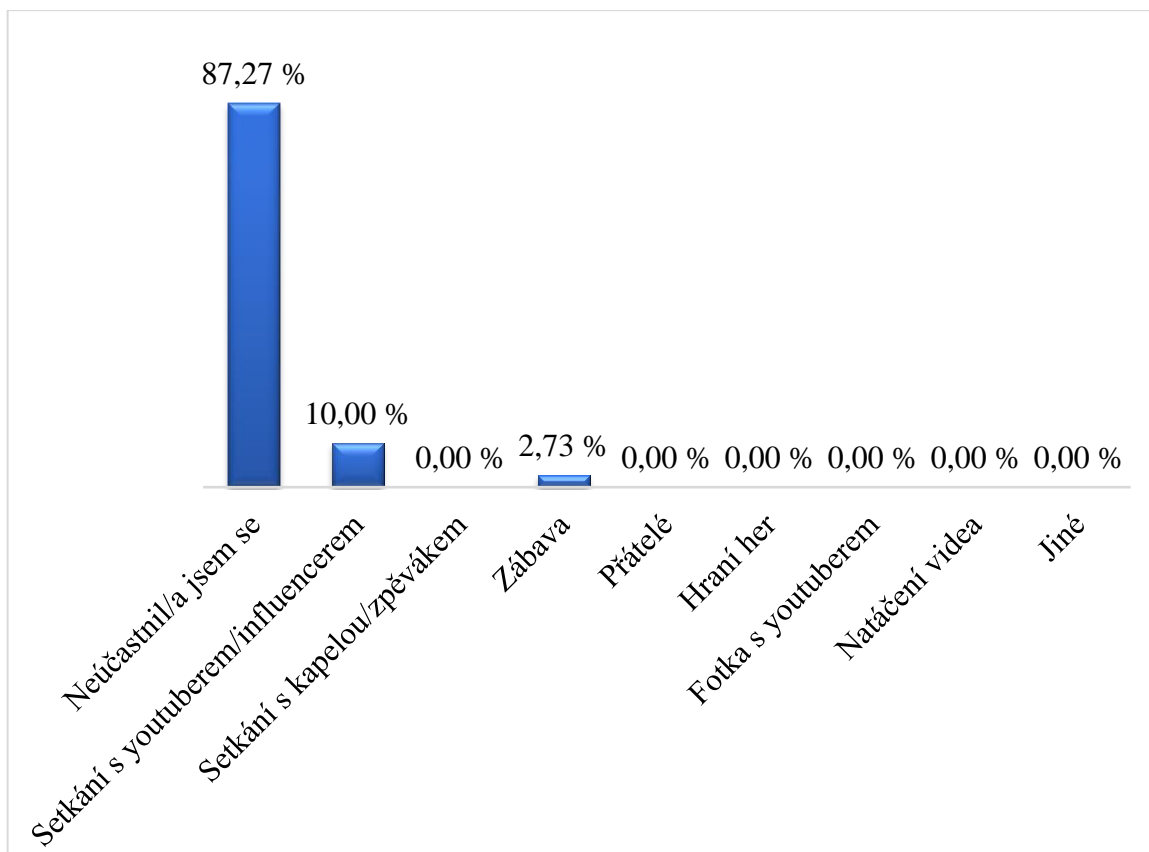
Graf 20: Účast na festivalu zaměřeném na online služby

Položka č. 21: Z jakého důvodu ses účastnil/a takového festivalu?

Poslední otázka dotazníkového šetření měla přinést odpověď na to, z jakého důvodu se žáci festivalu účastnili. Z předchozí položky je nám známo, že se festivalu zúčastnilo pouhých 14 (12,73 %) žáků. 11 (10 %) z nich se účastnilo takovéto akce kvůli setkání s influencerem a tři (2,73 %) se zúčastnili pro zábavu.

Tabulka 21: Důvod účasti na festivalu zaměřeném na online služby

Možnosti odpovědi	Počet respondentů				
	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Σ
Neúčastnil/a jsem se	29	25	21	21	96
Setkání s youtuberem/influencerem	3	2	3	3	11
Setkání s kapelou/zpěvákem	0	0	0	0	0
Pro zábavu	0	2	0	1	3
Kvůli přátelům	0	0	0	0	0
Kvůli hraní her	0	0	0	0	0
Kvůli fotce s youtuberem	0	0	0	0	0
Kvůli natáčení videa	0	0	0	0	0
Jiné	0	0	0	0	0

Graf 21: Důvod účasti na festivalu zaměřeném na online služby

7 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ A DISKUSE

V předchozí kapitole jsme vyhodnotili výsledky dotazníkového šetření a znázornili je pomocí tabulek a grafů. Nyní je porovnáme s výsledky už provedených výzkumů na stejné či podobné téma.

Prostřednictvím dotazníkového šetření jsme zjistili, že všichni zapojení žáci (100 %) mají vytvořený profil alespoň na jedné sociální síti, nejvíce na Instagramu (89,09 %). Tyto výsledky můžeme srovnat s výzkumem Šebelové z roku 2016, kdy mělo profil na sociálních sítích založeno 86,41 % respondentů. Je tedy zřetelné, že sociální sítě se těší čím dál větší oblibě.

Profil si založilo 56,36 % žáků už před dvanáctým rokem života, ačkoliv převážná většina sociálních sítí má podmínku pro jeho založení minimálně 13 let. Značná část žáků tedy porušila podmínky pro užívání sociální sítě. Ve srovnání s výsledky výzkumu Požárové z roku 2018, kdy průměrným věkem pro založení profilu bylo 12,1 let, se výsledky našeho výzkumu moc neliší – stále se věková hranice pohybuje okolo 12 let.

Nejčastějším důvodem založení profilu na sociální síti v rámci všech zkoumaných ročníků je komunikace s přáteli. Jedná se o důvod, jenž nás nijak nepřekvapil, neboť dnešní doba vyžaduje neustálé spojení se spolužáky či kamarády, například kvůli studiu. Komunikaci jako důvod založení profilu zvolilo 58,18 % respondentů. Dále jsme zjišťovali, jaký vztah k sociálním sítím mají žáci 2. stupně ZŠ a kolik času na nich tráví. Překvapujícím zjištěním pro nás bylo, že 27,27 % dotazovaných žáků využívá sociální sítě z nudy. Příjemným zjištěním je, že pouhých 9,09 % žáků na nich tráví více než čtyři hodiny. Zvláštním však je fakt, že právě žáci, jež užívají sociální sítě z nudy, na nich tráví nejvíce času.

Nejvyužívanějšími sociálními sítěmi jsme se zabývali už v první kapitole, přesněji v podkapitole 1.3, proto v našem dotazníkovém šetření nemohl chybět dotaz, na jaké sociální síti tráví respondenti nejvíce času. Je to Instagram, který nejčastěji navštěvuje 40 % dotázaných respondentů. V porovnání s výzkumy zmíněnými v podkapitole 1.3 se obliba sociálních sítí neustále mění. To však není nijak překvapující vzhledem k neustálému rozšiřování jejich nabídky. Podle výsledků na serveru AMI Digital Index je nejvyužívanější sociální síti Facebook, avšak tento výzkum byl zaměřen na všechny věkové kategorie. Proto je pro naše srovnání vhodnější výzkum, který provedl v roce 2019 projekt E-Bezpečí. Ten zjistil, že nejvyužívanější sociální síti mezi mladými lidmi je YouTube.

Jedním z našich dílčích cílů bylo zjistit, jakým aktivitám se žáci na sociálních sítích věnují. Nejčastěji zvolenou aktivitou byla komunikace s přáteli, tu zvolilo 79,99 % respondentů. Jedná se o stejnou aktivitu, kterou zvolili na prvním místě dotazovaní v rámci výzkumu bakalářské práce Dvořákové.

K užívání sociálních sítí se vztahují jistá rizika, proto jsme se zajímali, zda mají žáci o nějakých rizicích povědomí, a pokud ano, o jakých. Nemilým zjištěním bylo, že 10,91 % žáků o rizicích nemá žádné povědomí, což je pro nás velice zarážející. Rizik jev této souvislosti opravdu hodně a žáci by s nimi měli být seznámeni, a to rodiči nebo pedagogy. Avšak na druhou stranu více než polovina dotazovaných povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí má. Mezi nejznámější rizika se řadí vystupování pod falešnou identitou, o kterém má povědomí 61,82 % respondentů.

91,82 % žáků se domnívá, že jim užívání sociálních sítí přináší jistá pozitiva. Největším z nich je podle dotazníkového šetření možnost komunikace. Ve srovnání s výzkumem od Korkischové uvedlo 58,60 % žáků jako pozitivum sdělování zážitků a do negativ zařadilo 80,10 % respondentů ztrátu soukromí. Je tedy zcela patrné, že žáci v roce 2015 vnímali pozitiva i rizika rozdílně než žáci nyní.

Jelikož je naše bakalářská práce zaměřená nejen na sociální sítě, ale i na volný čas, zjišťovali jsme jakým aktivitám se žáci ve volném čase věnují. Velmi příjemným překvapením bylo, že se 73,64 % respondentů věnuje sportovním aktivitám. Dalším příjemným zjištěním se stalo i to, že 61,82 % žáků tráví čas se svojí rodinou. Čas strávený s rodinou se tak umístil nad sociálními sítěmi, na kterých tráví volný čas 53,64 % žáků. Ve výzkumném šetření Klustové bylo procento žáků, kteří tráví volný čas na sociálních sítích, vyšší o 24,66 %.

V rámci volného času v letním období jezdí 61,82 % žáků na tábory. Podle našeho šetření se táborů zúčastňují nejvíce žáci 6. tříd. Avšak táborů se zaměřením na online služby nebo technologie se nezúčastnil žádný ze zapojených respondentů. Vystává tedy otázka pro případné další zkoumání, zda žáci o takovýto typ táborů nemají zájem nebo o jejich existenci vůbec nevědí.

Účast na festivalech spojených s online službami potvrdilo 12,73 % dotazovaných. Z toho pro 10 % žáků bylo důvodem návštěvy takovéto akce setkání s influencerem a pro 2,73 % respondentů zábava.

ZÁVĚR

Má bakalářská práce se zabývá tématem „Sociální sítě a volný čas žáků 2. stupně ZŠ“. Skládá se ze dvou částí, teoretické a empirické. Teoretická část obsahuje čtyři kapitoly, empirická tři. V úvodu byl stanoven hlavní cíl práce a dílčí teoretické i empirické cíle. Podle mého názoru se mi cíle podařilo naplnit.

V první kapitole teoretické části jsem se zabývala sociálními sítěmi, kdy jsem tento pojem vymezila pomocí definic. Prostřednictvím historie jsem přiblížila jejich vývoj, popsala znaky a dělení. V závěru kapitoly jsem zmínila a rozebrala nejvyužívanější sociální sítě za rok 2019. V rámci druhé kapitoly jsem pomocí definic popsala různé pohledy na vnímání volného času, jeho funkce a faktory ovlivňující způsob a možnosti jeho trávení. Třetí kapitola byla zaměřena na charakteristiku vývojového období cílové skupiny. V poslední kapitole jsem popsala aktivity, kterým se mohou žáci na sociálních sítích věnovat, a volnočasové aktivity propojující sociální sítě s aktivním trávením volného času.

V úvodu empirické části jsem představila některé relevantní výzkumy, které byly realizovány v rámci kvalifikačních prací v ČR za posledních pět let. Druhá kapitola je zaměřena na výzkumné šetření, kde jsem stanovila cíle a zformulovala deskriptivní otázky. Dále je zde popsán soubor respondentů a stanovená metoda výzkumného šetření. V závěru druhé kapitoly jsem představila výsledky výzkumného šetření, jež jsou v následující kapitole zhodnoceny a srovnány s výsledky zmíněných výzkumů.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že všichni respondenti jsou uživateli sociálních sítí, z toho více než polovina z nich si založila účet na sociální síti už před dosažením 12 let. Nejčastějším důvodem pro založení profilu na sociální síti je komunikace, jež je současně nejčastěji vykonávanou aktivitou. Druhým nejčastějším využitím sociálních sítí je sledování videí. 27,27 % žáků tráví svůj volný čas na sociálních sítích proto, že se nudí. Denně využívají sociální sítě nejčastěji okolo 1–2 hodin. Nejvyužívanějšími sociálními sítěmi jsou Instagram a YouTube. Povědomí o rizicích spojených s užíváním sociálních sítí má 89,09 % respondentů, kdy nejčastějším známým rizikem je vystupování pod falešnou identitou. 91,82 % dotazovaných se domnívá, že jim užívání sociálních sítí přináší pozitiva, do nichž řadí nejčastěji komunikaci a zisk informací. Žáci svůj volný čas tráví samozřejmě i mimo sociální sítě, nejvíce sportují nebo tráví čas s přáteli a rodinou. Více než polovina se zúčastňuje táborů, avšak ani jeden z respondentů nebyl na táboře zaměřeném na sociální sítě. Pouhých 12,73 % dotazovaných se zúčastnilo festivalu, jako je Utubering, a to kvůli setkání s influencerem.

Věřím, že má bakalářská práce může být přínosem pro pedagogické pracovníky, obzvláště pro ty, kteří pracují na ZŠ v okrese Blansko. Výsledky šetření popisují aktuální situaci v trávení volného času na sociálních sítích a mimo ně. Pedagogové mohou výsledky využít k plánování volného času žáků a mohou jim sloužit k pochopení jejich potřeb. Současně je bakalářská práce přínosem i pro mě, neboť se chci realizovat jako vychovatelka. Díky zjištěným informacím mám přehled o tom, jakým aktivitám se žáci rádi věnují.

Vzhledem ke zjištění, že se dotazovaní nezúčastnili žádného tábora zaměřeného na sociální síť, ačkoliv sociální síť hojně využívají, může být dalším předmětem zkoumání, proč tomu tak je. Domnívám se, že je škoda tyto tábory nevyužívat, neboť uživatelé sociálních sítí moc nejezdí na klasické tábory, a toto by mohla být cesta, jak propojit jejich zálibu s aktivním trávením volného času.

POUŽITÁ LITERATURA A ONLINE ZDROJE

AMI Media Index. © 2019. *Znalost a užívání sociálních médií v ČR* [online]. [cit. 2019-08-08]. Dostupné zde: <http://index.amidigital.cz>.

BLINKA, Lukáš. 2015. *Online závislosti: jednání jako droga?: online hry, sex a sociální sítě: diagnostika závislosti na internetu: prevence a léčba*. Praha: Grada. Psyché. ISBN 978-80-210-7975-5.

BORKOVÁ, Martina. 2016. *Význam sociálních sítí ve volném čase žáků 2. stupně základní školy*. Olomouc. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Cyrilometodějská teologická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: https://theses.cz/id/tvg5wj/BP_Borkova_-_final.pdf?zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Dborkov%C3%A1%202016%26start%3D1.

BOYD, Dannah a Nicole Ellison. 2007. *Social Network Sites: Definition, History and Scholarship*. *Journal of Computer-Mediated Communication*. [online]. [cit. 2019-12-30]. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>.

CLEMENT, Jessica. 2019. *Facebook – Statistics&Facts*. [online]. [cit. 2019-08-08]. Dostupné z: <https://www.statista.com/topics/751/facebook>.

CLEMENT, Jessica. 2019. *YouTube –Statistics&Facts*. [online]. [cit. 2019-08-08]. Dostupné z: <https://www.statista.com/topics/2019/youtube>.

CZ.NIC. Sociální sítě. ©2019. *Nebojte se internetu*. [online]. [cit. 2019-08-06]. Dostupné z: <https://www.nebojteseinternetu.cz/page/3396/socialni-site>.

DVOŘÁKOVÁ, Lucie. 2018. *Rizika sociálních sítí u žáků 2. stupně základních škol*. Olomouc, bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Pedagogická fakulta. [online]. [cit. 2020-01-29]. Dostupné z: https://theses.cz/id/jjujnh/Bakalsk_prce_-_Lucie_Dvokov.pdf.

E-Bezpečí. 2019. *Které sociální sítě a další online služby používají děti nejčastěji?* [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/novinky/1617-ktere-socialni-site-pouzivaji-deti-nejcasteji-infolist>.

ECKERTOVÁ Lenka a Daniel DOČEKAL. 2013. *Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče*. Brno: ComputerPress. ISBN 978-80-251-3804-5.

- GAVORA, Peter, Vladimír JÚVA a Vendula HLAVATÁ. 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.
- HÁJEK, Bedřich a Jaromír HARMACH. 2004. *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT. ISBN 80-86784-06-1.
- HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. 2008. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HEINZ, Luděk. 2016. *Sociální síť ve škole*. [online]. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z: <https://perpetuum.cz/2016/06/socialni-site-ve-skole/>
- HORSKÁ, Bohuslava, Andrea LÁSKOVÁ a Ladislav PTÁČEK. 2010. *Internet jako cesta pomoci: internetové poradenství pro pomáhající profese*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studijní texty. ISBN 978-80-7419-034-6.
- CHRÁSKA, Miroslav a Ilona KOČVAROVÁ. 2015. *Kvantitativní metody sběru dat v pedagogických výzkumech*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Pedagogika. ISBN 978-80-7454-553-5.
- Instagram. ©2019. About us. [online]. [cit.2019-08-14]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/about/us>.
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. 2003. *Média a společnost*. Praha: Portál, ISBN 80-7178-697-7.
- JONES Matthew. 2015. *The Complete History of Social Media: A Timeline of the Invention of Online Networking*. [online]. [cit. 2019-08-07]. Dostupné z: <https://historycooperative.org/the-history-of-social-media>.
- Kamiq you fest. © 2020. *Jedinečné spojení hudby, youtuberingu, gamingu, fresh foodu, módy a sportu*. [online]. [cit. 2020-01-05]. Dostupné z: <https://www.vystavistepraha.eu/kalendar-akci/detail/kamiq-you-fest>.
- KARÁSKOVÁ-ULBERTOVÁ, Zuzana. 2012. *Děti a online rizika: sborník studií*. Praha: Sdružení Linka bezpečí. ISBN 978-80-904920-2-8.
- KLUSTOVÁ, Iveta. 2018. *Sociální síť ve volném čase žáků druhého stupně ZŠ. Č. Budějovice, bakalářská práce (Bc.)*. JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Pedagogická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné

z: https://theses.cz/id/i4h29a/Klustov_BP.pdf?zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Divet%20klustov%C3%A1%202018%26start%3D1.

KNOTOVÁ, Dana. 2011. *Pedagogické dimenze volného času*. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-223-9.

KOHOUT, Roman. 2017. *Rizika online komunikace*. [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/internetem-bezpecne/rizika-online-komunikace>.

KOPEČNÁ, Nikola. 2019. *Sociální sítě a jejich vliv na volný čas žáků středních škol*. Olomouc. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Pedagogická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/9v4ppd/Bakalsk-prce-hotovo1.pdf?zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3Dnikola%20kope%C4%8Dn%C3%A1%202019%26start%3D1>.

KORKISCHOVÁ, Zdeňka. 2015. *Sociální sítě a mládež*. Olomouc. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. Pedagogická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://theses.cz/id/2m7ace/Bc_prace_Korkischov.pdf.

KOŽÍŠEK, Martin a Václav PÍSECKÝ. 2016. *Bezpečně n@ internetu: průvodce chováním ve světě online*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5595-3.

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. 2006. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada. Psyché. ISBN 80-247-1284-9.

MOREAU, Elise. 2019. *The Pros and Cons of Social Networking*. [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://www.lifewire.com/advantages-and-disadvantages-of-social-networking-3486020>.

MŠMT. © 2013–2020. *Střediska volného času*. [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/strediska-volneho-casu>.

Netolismus. © 2015. *Průvodce online závislostmi*. [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://www.netolismus.cz>.

PACHER, Petr. 2017. *Vývojová psychologie*. Praha: University of Applied Management. ISBN 978-80-88186-16-8.

PÁVKOVÁ, Jiřina. 2014. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta. ISBN 978-80-7290-666-6.

PAVLÍČEK, Antonín. 2010. *Nová média a sociální sítě*. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1742-1.

PETERKA, Jiří. 1995. *Na počátku byl ARPANET*. [online]. [cit. 2019-12-13]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/a95/a504c502.php3#>.

POŽÁROVÁ, Berenika. 2018. *Trávení volného času na sociálních sítích u žáků středních škol*. Brno. bakalářská práce (Bc.) MASARYKOVA UNIVERZITA Filozofická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/urtas/BP_O_Traveni_volneho_casu_na_socialnich_sitich_u_zaku_strednich_skol_O_to_je_ta_spravna.pdf.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. 2008. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. [i.e. Vyd. 5.]. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-416-8.

Snapchat. © 2019. *What is snapchat?* [online]. [cit. 2019-08-22]. Dostupné z: <https://whatis.snapchat.com>.

ŠEBELOVÁ, Kristýna. 2016. *Trávení volného času na sociálních sítích žáků základních a středních škol*. Hradec Králové. Bakalářská práce (Bc.) UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ. Pedagogická fakulta. [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/t2wrhl/STAG83498.pdf?zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3D%C5%A1ebelov%C3%A1%202016%26start%3D1>.

ŠKYŘÍK, Petr. 2009. *Internet: definice, možnosti, vize*. Brno: Tribun EU. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-784-7.

Utubering. 2015–2018. *Historie*. [online]. [cit. 2020-01-06]. Dostupné z: <https://praha.utubering.cz/historie>.

VACEK, Pavel, Dominika BENEŠOVÁ, Nikola BLAHYNKOVÁ, Helena BŘÍZOVÁ a Lucie SITOVÁ. 2018. *Youtuberství a žáci základní školy*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-719-0.

VÁŽANSKÝ, Mojmír a Vladimír SMÉKAL. 1995. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-901737-9-9.

VESELÁ, Jana. 1997. *Jak ve volném čase?* Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 80-7041-146-5.

ZEMANOVÁ, Petra a kol. 2001. *Jak si zachovat zdraví u počítače: od týmu odborných lékařů a terapeutů*. Praha: Computer Press. Kancelář. ISBN 80-7226-546-6.

4CAMPS. *Tábory, které spojují virtuální svět s přírodou*. [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.4camps.cz/info#kdo-jsme>.

4CAMPS. *Campy*. [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z: <https://www.4camps.cz/tabor>.

Seznam zkratk

ARPANET – Advanced Research Projects Agency NETwork

Internet – INTERnational NETwork

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

ZŠ – Základní škola

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Pohlaví respondentů 6.–9. tříd.....	38
Tabulka 2: Zastoupení žáků podle ročníků	39
Tabulka 3: Věk respondentů.....	40
Tabulka 4: Vytvořené profily na sociálních sítích.....	41
Tabulka 5: Věk při založení profilu na sociální síti.....	43
Tabulka 6: Motivace k založení profilu na sociální síti.....	44
Tabulka 7: Vztah k sociálním sítím.....	45
Tabulka 8: Čas strávený na sociálních sítích.....	46
Tabulka 9: Nejvyužívanější sociální síť	47
Tabulka 10: Aktivity na sociálních sítích	48
Tabulka 11: Povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí	49
Tabulka 12: Rizika vyplývající z užívání sociálních sítí	51
Tabulka 13: Názor na přínos sociálních sítí	52
Tabulka 14: Pozitiva vyplývající z užívání sociálních sítí	53
Tabulka 15: Aktivity ve volném čase	54
Tabulka 16: Účast na zájmových kroužcích.....	56
Tabulka 17: Účast na táborech	57
Tabulka 18: Účast na táborech zaměřených na technologie a online služby	58
Tabulka 19: Důvod účasti na tábore zaměřeném na technologie či online služby.....	59
Tabulka 20: Účast na festivalu zaměřeném na online služby.....	60
Tabulka 21: Důvod účasti na festivalu zaměřeném na online služby.....	61

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů 6.–9. tříd	39
Graf 2: Zastoupení žáků podle ročníků	40
Graf 3: Věk respondentů.....	41
Graf 4: Vytvořené profily na sociálních sítích	42
Graf 5: Věk při založení profilu na sociální síti	43
Graf 6: Motivace k založení profilu na sociální síti	44
Graf 7: Vztah k sociálním sítím.....	45
Graf 8: Čas strávený na sociálních sítích.....	46
Graf 9: Nejvyužívanější sociální síť	47
Graf 10: Aktivity na sociálních sítích.....	49
Graf 11: Povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí	50
Graf 12: Rizika vyplývající z užívání sociálních sítí.....	51
Graf 13: Názor na přínos sociálních sítí	52
Graf 14: Pozitiva vyplývající z užívání sociálních sítí	53
Graf 15: Aktivity ve volném čase.....	55
Graf 16: Účast na zájmových kroužcích.....	57
Graf 17: Účast na táborech	58
Graf 18: Účast na táborech zaměřených na technologie a online služby	59
Graf 19: Důvod účasti na táboře zaměřeném na technologie či online služby.....	60
Graf 20: Účast na festivalu zaměřeném na online služby	61
Graf 21: Důvod účasti na festivalu zaměřeném na online služby	62

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 1: Dotazník

Milí žáci, milé žákyně,

jmenuji se Tamara Šenkýřová a studuji na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který je zaměřen na užívání sociálních sítí ve volném čase. Dotazník je zcela anonymní, proto Vás žádám o pravdivé odpovědi. Výsledky budou použity pro empirický výzkum v rámci mé bakalářské práce.

Pohlaví:

- chlapec
- dívka

Do jaké třídy chodíš?

- 6. třída
- 7. třída
- 8. třída
- 9. třída

Věk:

1. Na jaké sociální síti máš vytvořený profil? (možnost více odpovědí)

- nemám
- YouTube
- Facebook
- Instagram
- Snapchat
- Tiktok
- Pinterest
- jiné

2. V kolika letech sis účet na sociální síti založil/a?

- dříve než ve 12
- ve 12
- ve 13

- později než ve 13

3. Z jakého důvodu sis účet na sociální síti založil/a?

- ze zvědavosti
- pro komunikaci s přáteli
- pro inspiraci, motivaci
- kvůli vyhledávání informací
- kvůli spolužákům
- kvůli rodičům
- kvůli příteli/přítelkyni
- nevím
- jiné

4. Jaký máš vztah k sociálním sítím?

- baví mě
- jsem zde z nudy
- nevím
- jiné

5. Kolik času denně průměrně strávíš na sociálních sítích?

- méně než 1 hodinu
- 1-2 hodiny
- 3-4 hodiny
- více než 4 hodiny

6. Na jaké sociální síti trávíš nejvíce času?

- YouTube
- Facebook
- Instagram
- Snapchat
- TikTok
- Twitch
- Pinterest
- jiné

7. Jakým aktivitám se věnuješ na sociálních sítích? (možnost více odpovědí)

- hledám nové informace

- učím se
- komunikuji s přáteli
- hledám nové přátele
- sleduji videa
- vytvářím vlastní obsah
- seznamuji se
- hraji hry (počítačové hry, online hry)
- jiné

8. Máš nějaké povědomí o rizicích vyplývajících z užívání sociálních sítí?

- ano
- ne

9. Pokud ano, o která rizika se jedná? (možnost více odpovědí)

- krádež hesla
- vulgární zprávy
- vystupování pod falešnou identitou
- zesměšňování, ponižování
- spamy
- závislost na sociálních sítích
- zdravotní rizika (př. zhoršení zraku)
- jiné

10. Domníváš se, že ti sociální sítě přinášejí pozitiva?

- ano
- ne

11. Pokud ano, jaká pozitiva? (možnost více odpovědí)

- zisk přátel
- zisk informací
- inspirace, motivace
- komunikace
- odpočinek
- vzdělávání
- jiné

12. Jakým aktivitám se věnuješ ve volném čase? (možnost více odpovědí)

- sportuji
- jsem s rodinou
- jsem s kamarády
- čtu si
- jsem na sociálních sítích
- sleduji televizi
- sleduji videa na internetu
- hraji hry (počítačové hry, online hry)
- povídám si přes messenger
- natáčím videa
- poslouchám hudbu
- jiné

13. Navštěvuješ nějaký zájmový kroužek? (možnost více odpovědí)

- žádný
- výtvarný
- taneční
- hudební
- sportovní
- jazykový
- vědecký
- IT kroužek
- jiný

14. Jezdíš na tábory?

- ano
- ne

15. Byl/a jsi někdy na táboře zaměřeném na technologie nebo online služby? (př. CraftCamp, InstaCamp, PlayCamp, VideoCamp, GeekCamp apod.) Pokud ano, na co byl zaměřený?

- ano

doplň o jaký tábor se jednalo

.....

- ne

16. Z jakého důvodu jsi se takového tábora účastnila?

- neúčastnil/a jsem se
- setkání s youtubery
- získání nových přátel
- získání nových informací
- pro zábavu
- jiné

17. Byl/a jsi někdy na festivalu zaměřeném na online služby? (př. Utubering, Kamiq You Fest)

- ano
- ne

18. Z jakého důvodu jsi se účastnil/a takového festivalu?

- neúčastnil/a
- kvůli setkání s youtuberem/influencerem
- kvůli setkání s kapelou/zpěvákem
- pro zábavu
- kvůli přátelům
- kvůli hraní her
- kvůli fotce s youtuberem
- kvůli natáčení videa
- jiné

Děkuji Ti za vyplnění dotazníku.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Tamara Šenkýřová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. René Szotkowski Ph.D.
Rok obhajoby:	2021

Název práce:	Sociální sítě a volný čas žáků 2. stupně ZŠ
Název v angličtině:	Social networks and free time of secondary students
Anotace práce:	Bakalářská práce je zaměřena na sociální sítě a volný čas žáků 2. stupně ZŠ. V teoretické části jsou vymezeny stěžejní pojmy jako sociální síť, volný čas a žák 2. stupně. Praktická část popisuje výzkumné šetření, které bylo realizováno prostřednictvím dotazníku. Průzkum je orientován na žáky šestých, sedmých, osmých a devátých tříd. Hlavním cílem výzkumného šetření je zjistit, jak žáci 2. stupně ZŠ tráví volný čas na sociálních sítích a mimo ně.
Klíčová slova:	Sociální síť, volný čas, žák 2. stupně, mládež, YouTube, Instagram, Facebook, Snapchat
Anotace v angličtině:	This bachelor thesis is oriented on social media and free time of 2nd degree students of elementary schools. In theoretical part specified fundamental terms, for example social media, free time or student of 2nd degree. Practical part describes investigative survey which was realised by questionnaires. The research is oriented on students of 6th grade, 7th grade, 8th grade and 9th grade of elementary school. The main purpose of the survey is to find out how students spend their free time on social media and without them.
Klíčová slova v angličtině:	Social network, free time, secondary student, youth, YouTube, Instagram, Facebook, Snapchat
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Dotazník
Rozsah práce:	80 stran
Jazyk práce:	Čeština